Jaargang 11. Dingsdag, 2 November 1852. No. 88.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NOTIFICATIE.

URGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *ngen*,

en art. 11 van het Koninklijk besluit van den 9den ber 1851 (*Staatsblad* no. 142), volgens 't welk er s, in de maand November, eene VERGADERING KIESGEREGTIGDEN wordt gehouden, om de TSEN aan te vullen der LEDEN van de KAMERS OOPHANDEL en FABRIJKEN, die met het einde ars aan de beurt van aftreding zijn, of die door den of andere oorzaken zijn uitgevallen;

en eene missive van de Kamer van Koophandel en ken te *Groningen* van den 21sten Augustus 1852, houdende kennisgeving, dat bij loting is uitgewezen, et op het einde dezes jaars aftredende derde van de dier Kamer bestaat uit de Heeren J. G. HOLT- C. M. NAP, H. B. ONNES en H. A. WIJNNE; bekend, dat op WOENSDAG den 10den No- 1852, van des voormiddags elf tot des namiddags uur, in het RAADHUIS te dezer Stede, in de RAAD-, eene **VERGADERING** van **KIESGE-TIGDEN** zal worden gehouden, tot het KIEZEN IER LEDEN der KAMER van KOOPHANDEL en IJKEN, ter aanvulling der plaatsen van de vier de aftredende Leden, die op nieuw benoembaar zijn. dat de LIJST der KIESGEREGTIGDEN op de TARIJ dezer Gemeente voor de belanghebbenden ter is gelegd, en dat de bezwaren tegen die Lijst, die den klager, hetzij die andere ingezetenen be-, gedurende *acht dagen* na den dag dezer aankondi- bij het Gemeentebestuur kunnen worden ingeleverd, over hetzelve alsdan beslist en daarvan aan de belang- enden kennis geeft, terwijl deze gedurende acht dagen de beteekening dezer beslissing bij de GEDEPUTEERDE ATEN in hooger beroep kunnen komen.

at de STEMBRIEFJES acht dagen vóór den boven lden dag der vergadering van Kiesgeregtigden aan zullen worden gezonden.

delijk worden de belanghebbenden herinnerd aan agemelde bepaling betreffende de vereischten om als van de Kamer van Koophandel en Fabrijken benoem- te zijn.

m tot Lid eener Kamer benoembaar te zijn, wordt echt, dat men den ouderdom van 30 jaren hebbe be-, wone ter plaatse waar de Kamer gevestigd is, en gedurende ten minste vijf jaren bestuurder eener erneming van Handel of Fabrijkwezen, of in eenige die takken van Nijverheid in verband staande betrek- zij geweest.

onsuls van vreemde Mogendheden zijn niet benoembaar.

n opdat deze Notificatie kome ter kennis van een' ieder, dezelve in de eerstvolgende *Groninger Courant* worden aatst en voorts gedrukt en aangeplakt.

edaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 4den October 1852.

Burgemeester en Wethouders,
De Tijdelijke Voorzitter: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

URGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *ingen* brengen door deze ter kennis van de Ingezete-, dat door den Raad dier Gemeente, bij zijn besluit den 1sten September 1852, no. 1, onder goedkeuring Konings is bepaald, dat met den **1sten November** dit jaar zal zijn **AFGESCHAFT** de **STEDE-KE BELASTING** op de **Schapen, Lam-en, Varkens** en **Speenvarkens**, alsmede op arvan afkomstige **Vleesch** of **Spek**; en dat dit t door Z. M. den Koning is goedgekeurd bij besluit den 7den October 1852, no. 55.

RONINGEN, 28 October 1852.

Burgemeester en Wethouders voornd.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

URGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *ningen* doen te weten, dat de **BEGROOTING** dezer meente *voor het jaar* 1853, opgemaakt naar de Voor-riften en de Modelbegrooting, goedgekeurd bij Koninklijk uit van den 13den Augustus j.l., n. 55, ingevolge art. der Gemeentewet, op de SECRETARIJ der Gemeente een ieder ter lezing is nedergelegd, benevens de BIJLA-N, welke betrekking hebben tot de *Eigendommen der ente* vermeld in hoofdstuk III der Ontvangsten; en voorts, de BEGROOTING IN DRUK, en de gedachte BIJLA- IN AFSCHRIFT, tegen betaling der kosten, algemeen igbaar zijn gesteld op de SECRETARIJ.

ONINGEN, 30 October 1852.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

INGEZONDEN STUKKEN.

Westerlee's uitsluiting van de Buitenwereld.

et heden verschenen nommer der *Provinciale Groninger Cou-*, no. 87, bevat een artikel van mr. E. TINGA, den heer re-teur van dat dagblad, onder dagteekening van den 27sten de-, uit Zuidbroek ingezonden, in hetwelk de schrijver, aan en in belang van het publiek, verslag geeft eener den ambtenaren van kantongeregt aldaar, ten vorigen dage, wedervaren teleurstelling, door veroorzaakt, dat, ten gevolge het hoogst gebrekkige rijks-venvervoer, ten aanzien van het kerkdorp Westerlee, brieven waarts uit eerstgenoemde plaats, op Vrijdag, op de thans alleen orloofde wijze, verzonden, niet voor den opvolgenden Dingsdag, dus na een *wel fataal* termijn van drie vrije dagen, derzelver temming, over eenen afstand van slechts *twéé* uren, eerst had-kunnen bereiken. De openbaarmaking dier, indien wij ons niet riegen, mede bij den briefschrijver ratione officii ondervonden, chtelooze verplaatsing kan niet dan allezins doelmatig worden cht, te eerder voor hen, die, bekend met de localiteit, de in natte saisoen naauwelijks doorwaadbare wegen tusschen Zuid-k en Westerlee moeten gebruiken en alzoo bevroeden, dat reis per as, derwaarts en terug uit de kantonnale hoofd-ts, vooral in het regenachtige jaargetijde, met het oog op de an besteedde tijd en kosten, wel als eene dagreis kan worden emerkt.

Wij nemen de vrijheid, ook ten behoeve der lezers van dit dag-, de aandacht op dat artikel te vestigen, als zijnde het inder-meer dan bevreemdend, dat, terwijl in bijna zesentwintig den, sedert het in werking brengen der nieuwe wetgeving op brievenposterij verloopen, schier allerwege hulpkantoren en bestel-en zijn opgerigt en aangewezen, het niet onaanzienlijke Wester-, met deszelfs bloeijende steen- en pannebakkerijen, in hare efwisseling, zoo geheel aan zich zelve schijnt te moeten blijven rgelaten. Het moge al ten gevolge de laatste regterlijke indeeling instellingen, — wier aanstaande herziening voor die van Wester-, ook uit *dien* hoofde, niet onbelangrijk voorkomt, — met be-king tot de hoofdplaats des kantons, deszelfs zuidoostelijke uit-hoek vormen en, wegens middelen van bestaan en den veelal rustigen aard der ingezetenen, met die hoofdplaats in minder dage-lijksche aanraking zijn dan welligt elders het geval is; onzes in-ziens, bestaat er geene enkele afdoende reden, om aan het kerk-dorp, bij voortduring, te onthouden die middelen van briefwisseling, welke schier alomme, zelfs over het zoogenoemde Westerwoldsche, in weerwil eener daar doorgaans geringe correspondentie, *zelfs tot in den Boven-Mussel*, zijn- en, bij voortduring, worden daargesteld.

In en buiten Westerlee moge alzoo in billijkheid aanspraak kun-nen worden gemaakt op eene doelmatige en regtstreeksche wijze van briefwisseling van en naar Zuidbroek, niet minder groot bestaat die behoefte met opzigt tot de hoofdplaats van het arrondissement, al-waar, indiën wij ons niet bedriegen, de voor Westerlee bestemde, ook uit Winschoten zelve geexpedieerde brieven, voor zoo verre op geoorloofde wijze verzonden, alle ééns of meermalen, ja, gelijk die van welke mr. T. gewaagt, tot vier achtereenvolgende malen moeten overnachten, zoo als dit laatste dan ook blijkbaar het lot was van de brieven van den heer griffier, die, gelijk dit niet ten onregte in het bedoelde artikel cursijf wordt uitgedrukt, geëxpedieerd en vervoerd op de *gewone* wijze, na een verblijf van ettelijke et-malen ten postkantore Winschoten, aldaar in den voormiddag van Dingsdag den 26sten dezer aan de bodinne van Westerlee werden uitgereikt, nadat dezelve allezins regelmatig, sedert Vrijdag avond, den tweeëntwintigsten bevorens, in het loquet voor Wester-lee waren bewaard. Ook hij dus die uit of over Winschoten, in den namiddag van Dingsdag of Vrijdag, op geoorloofde wijze, een' brief wenscht te verzenden naar Westerlee, wete voortaan, dat hem daar-toe twee a driemaal vierentwintig uren zijn gegeven, en ons is het voorbeeld bekend van een alhier, in den namiddag van Vrijdag den drieëntwintigsten Julij dezes jaars, voorgevallen, onverwacht overlijden, van 't welk de kennisgevingen en uitnoodigingen tot het bewijzen der laatste eere aan de overledene, op Dingsdag daaraan-volgende, aan de elders wonende bloedverwanten, over het postkan-toor alhier, des Zaturdags, werden verzonden, met dat gevolg, dat hoezeer de meestverwijderden, zelfs uit eene naburige provincie, bij de ter aardebestelling waren opgekomen, alleen die uit Westerlee, hoezeer als het ware onder den klokslag van Winschoten woonach-tig, ja veelal in de gelegenheid om, door het klokluiden aldaar, ten hunnent eene hier plaats hebbende uitvaart op te merken, bij gebreke van berigt, tot ieders geheel onverklaarbare bevreemding, niets van zich hadden doen hooren; welk raadsel echter spoedig werd opgelost toen men *na* de teraardebestelling, in het sterf-huis teruggekeerd, na ingenomen informatie ten kantore alhier, moest vernemen dat „LIJSBETH" (zoo wordt hier de brave, maar ongelukkiglijk het gedeeltelijke gebruik van gezigt en gehoor mis-sende, bedaagde vrijster, die ten aanzien van het brievenvervoer, tusschen Westerlee en de buitenwereld het eenige middel van ver-binding daarstelt, geheeten,) reeds zoo even met de derwaarts be-stemde brieven was afgereisd.

Bij dit tweede voorbeeld, voor welks waarheid wij, op onze beurt, durven instaan, zal het wel geen nader betoog behoeven, dat niet slechts het belang der gemeente Scheemda, waaronder Westerlee, op eenen afstand van ruim ¾ uur, evenzeer zonder eenige geregelde commu-nicatie, burgerlijk is behoorende, maar ook dat van het geheele pu-bliek en wel in de eerste plaats van dit dorp zelve, ten zeerste vordert, dat het isolement in 't welk het, in dit opzigt, tot heden onder eene wet, die zich bereids in een meer dan tweéjarig bestaan mag verheugen, heeft verkeerd, weldra worde opgeheven, eene op-heffing, die te eerder wordt ingewacht, vermits, indien althans onze informatiën juist zijn, de directeur der posterijen te Winschoten, even als het publiek, van de wenschelijkheid eener spoedige voorziening doordrongen, voorlang en met gepasten aandrang, de aandacht van het hoofdbestuur op deze aangelegenheid gevestigd en, naar wij gelooven, afdoende maatregelen heeft voorgesteld door welker daar-stelling de briefwisseling van en met die van Westerlee, op allezins doelmatige wijze zoude kunnen worden geregeld.

Maar niet slechts ten aanzien van het besproken onderwerp, ook met betrekking tot het meer algemeen verkeer voor personen en goe-deren, schijnt Westerlee, of liever de breede heerbaan, aan welke deze plaats, met de aanzienlijke gemeente Meeden, is gelegen, te weinig te worden gewaardeerd, ja op den achtergrond te zijn gesteld. Was deze toch onder het Fransch-Keizerlijk bestuur een deel der groote postroute tusschen de Hollandsche en Hanzeatische departe-menten, ja geheel het noordelijk gedeelte van Duitschland, waardoor de brieven, loopende over Assen, te Winschoten, nagenoeg in het-zelfde oogenblik als te Groningen, werden uitgereikt, en het vervoer der verder oostwaarts bestemde, meer dan vier uren tijds werden bespoedigd; thans geschiedt dat vervoer over Groningen, waardoor de rijpost, die langs gene, in nagenoeg regte lijn van de Drentsche hoofdstad herwaarts loopende baan, ettelijke uren vroeger zoude kunnen arriveren, thans, in den laten avond tusschen tien en elf uur aankomt, zoodat het ook weder hier onvermijdelijk wordt, dat alle met die post aangebragte, tot hier loopende, brieven niet behoe-ven te worden uitgereikt, dan na éérst aan het postkantoor te heb-ben overnacht, waardoor alzoo deze niet slechts bij geene mogelijk-heid, per omgaande, één uur na het arrivement weer afrijdende, maar zelfs niet dan hoogstbezwaarlijk met de tweede omgaande post, waartoe ook nog slechts een voetbode wordt gebezigd, kunnen worden beantwoord. — Geenszins willen wij ons intusschen ontvein-zen, dat de deerniswaardige toestand, in welken dit gedeelte des sedert verlatenen postwegs, in vergelijking met die welke thans uit-sluitend wordt gebezigd, oogenblikkelijk verkeert, de vroegere rig-ting dadelijk min geschikt doet zijn; — maar dit, naar het ons voor-komt, éénige bezwaar, mag ook tevens, naar wij hopen, als voor-bijgaande worden aangemerkt bij de aanzienlijke opofferingen, tot welke de betrokken gemeenten, ook de gemeente-afdeeling Westerlee op zich zelve, ter bestrijding der kosten eener begrinding, die overi-gens voor nagenoeg *drie vierde* gedeelten bereids is voltooid, zich hebben bereid verklaard; aanbiedingen, die, aangevuld met eene betrekkelijk geringe toelage van wege het rijk, reeds nu, vooral met het oog op den naderenden winter, op even doelmatige als algemeen nuttige wijze zouden kunnen worden aangewend, niet slechts tot eene afdoende verbetering eener overigens geheel aan de tegenwoordige behoeften voldoende vaste en ruime heerbaan, die tusschen Assen en Winschoten, in regte lijn, geheel ons koningrijk met noordelijk Duitschland verbinden, de volkrijkste landgemeenten van ons gewest, Wildervank en Veendam van de eene- en de Pekela's en Winschoten van de andere zijde aaneen hechten en de tusschenliggende plaatsen zoude opbeuren of wel een nieuw leven schenken, maar door welks voltooijing ook in het belang van 's rijks brievenposterij zelve, een einde zoude zijn gemaakt aan een ongeoorloofd brievenvervoer tus-schen Veendam en Winschoten, 't welk, hoezeer al elders bij eene enkele gelegenheid met goed gevolg geconstateerd en, met toepas-sing van art. 25 der brievenpostwet, gestraft, op den duur, bij ont-stentenis eener daarin opgenomen wettelijke voorziening tegen het weigeren van visitatie en welligt evenzeer van een bepaald uitzigt op eenige vergoeding bij de beambten van 's rijks belastingen, ook bij de beste bedoelingen, bezwaarlijk zal kunnen worden tegengegaan, zooals zulks dan ook schier openlijk en als ware het de meest on-schuldige zaak ter wereld, geregeld op Dingsdag, Vrijdag en Zatur-dag van iedere week plaats vindt, ten doorloopenden nadeele der schatkist; een bezwaar, 't welk zelfs alleen van de finantiële zijde beschouwd, in geen enkel opzigt wordt opgewogen door de betrek-kelijk geringe kosten die het oprigten van een hulpkantoor en het daarstellen van eenen rijks postiljon of rijks voetbode zoude verei-schen in eene rigting, naauwelijks de helft bedragende van den cirkelvormigen weg, welke, onder de bestaande postwetgeving, de *alléén op geoorloofde* wijze verzonden brieven tusschen beide gemeen-ten thans moeten doorloopen.

WINSCHOTEN, 29 October 1852.

Mr. W. R. EMMEN.

NIEUWSTIJDINGEN.

AMERIKA.

Volgens de tijdingen uit New-York, van den 12den dezer, heeft het gouvernement der Unie besloten, voldoening te geven aan de verontwaardiging, die onder het publiek in de Vereenigde Staten opgewekt is door de op Cuba tegen Noord-Amerikaansche schepen te werk gestelde veiligheidsmaatregelen; het zal, naar gemeld wordt, eenen gelastigde naar Cuba zenden, om het gebeurde te onderzoeken en, daartoe termen vindende, voldoening van de Spaansche overheden te vorderen.

De New-Yorksche berigtgever van de Londensche *Times* zegt, dat het gedrag der Spaansche overheden op Cuba juist geschikt is, om aan de onregtvaardige plannen van de orde der Enkele Star en andere zich noemende bevrijders van Cuba eenen schijn van billijkheid te geven, en daarvoor een groot deel des publieks in de Vereenigde Staten, hetwelk ze alsnog afkeurt, gunstig te stemmen; dat inzonderheid de tegenwoordige bewindvoerder des eilands, de kapitein-generaal *Canedo*, door zijn onverstandigen en gewelddadigen ijver voor de handhaving van het Spaansche gezag, weldra de geheele bevolking daartegen in opstand zal brengen.

— HOLLANDSCHE KOLONIE SHEBOYGAN, 5 October. [*Schets van een Amerikaanschen verkiezingsstrijd*, ontleend aan den *Sheb. N.-bode.*] Door een ijverig democraat en welmeenend landgenoot te Milwaukie werden wij opmerkzaam gemaakt op de volgende schandelijke taal, uitgebraakt door de *Bucyrus* (Ohio) *Whig*, (en zonder eenige aanmerking overgenomen in de *Daily Wisconsin* van den 30sten Sept.), tegen ons Hollanders. Hij zegt: „Toon mij, indien gij kunt, een Hollander, die tot eenig goed gestemd is. Niet een. Zij zijn vijanden van ons gouvernement, — *afkeerig van alle zedelijkheid*, — VERZOPEN DRONKAARDS, — eene pest in de maatschappij, — *brengt ze ten onder!*"

Wij zijn te verontwaardigd over bovenstaande, dan dat wij het ellendige schepsel, die de kolommen van dat blad redigeert, eenig antwoord zouden waardig keuren. Hij behoorde aan zijne haren van de eene tot de andere Hollandsche nederzetting in de Ver. Staten gesleept te worden, en op iedere plaats eene geesseling en een brandmerk te ontvangen.

Doch zoo gaat het, democratische landgenooten; omdat wij vijanden zijn van eene whig-regering, overlaadt men ons met scheldwoorden. Hieraan kan men *Scott's* huurlingen kennen. Zult gij ook niet alles aanwenden om *hem* „ten onder te brengen?"

Indien gij in ons gevoelen deelt, nopens bovenstaand oordeel — het uitvloeisel van *Scott* Nativismus, — toont dan, even als wij hopen te doen, *uwe diepe verontwaardiging aan de stembus op aanstaanden 2den November!*

— De democratische stemgeregtigden in Town Holland hebben de heeren *I. R. Muller*, *A. Stokdijk* en *E. Palmer* als hunne afgevaardigden naar de County Conventie verkozen.

— In den staat Connecticut heeft zich een nieuwe vijand voor den aardappel vertoond, in den vorm eener zwarte luis. Het diertje is van 1 tot 1½ duim lang, tamelijk groot van ligchaam en heeft een kleinen kop; het is aschgraauw van kleur en berooft de aardappelstruiken van de bladeren; sommige akkers zijn geheel kaal gevreten, terwijl andere in de nabijheid onaangeroerd schijnen.

— De nieuwe waterleidingen in de stad Chicago gaan snel voorwaarts. Er zullen zevenentwintig mijlen pijpen benoodigd zijn, om de stad te voorzien.

— In de laatste week van September kwamen de volgende schepen te New-York aan: schip *Edwina*, den 18den Aug., van Rotterdam, met 225 pass.; — schip *South Carolina*, in 51 dagen van Rotterdam, 226 pass. (17 sterfgevallen op de reis); — schip *Victoria*, in 35 dagen van Antwerpen, 227 pass.; — brik *Kathleen*, in 52 dagen van Rotterdam — schooner *Adrianus & William*, in 35 dagen van Amsterdam. Van beide laatste geene vermelding van passagiers.

(Het aantal der in New-York aangekomen landverhuizers is nog immer zeer beduidend. Op eenen éénigen dag der vorige week kwamen daar ruim 6000 landverhuizers aan).

— De tunnel onder de Hudson-rivier, bij Albany, schijnt nu stellig te zullen worden aangelegd.

— De Sioux-Indianen snijden hunne ontrouwe vrouwen de neus af. Mogt bij ons deze straf ingevoerd worden, zoo zouden wij in ieder oord gewis eene anti-neus-afsnijdings-vrouwen-regten-conventie te beleven hebben.

TURKIJE.

De Fransche *Moniteur* bevat eene mededeeling, dat de ratificatie der Turksche leening stellig is geweigerd; maar dit is ook volgens de jongste tijdingen uit Konstantinopel van den 15den Oct. het eenige stellige berigt, hetwelk omtrent deze zaak gemeld is.

(Aan het ministeriële Londensche morgenblad wordt uit Parijs, onder dagteekening van den 26sten Oct., aangaande deze zaak het volgende geschreven: „De eerlijkheid der Turksche regering wordt hier niet in twijfel getrokken; men schrijft veeleer haar gedrag in deze zaak toe aan hare onervarenheid in financiële aangelegenheden. Het arme Turkije wordt tusschen Frankrijk en Rusland heen en weder geslingerd; het ontvangt beurtelings van beide zijden stooten, en de regering des lands wordt in het oog der onderdanen meer en meer verlaagd en haar gezag verzwakt, ten einde eene verdeeling of verovering des lands in de toekomst gemakkelijk te maken.")

ITALIE.

De allocutie van Z. H. ter gelegenheid van het in het laatst der vorige maand gehouden consistorie wordt thans door eenige dagbladen medegedeeld. Wij zien uit deze aanspraak des H. Vaders, dat Z. H. zich met kracht verheft tegen de handelingen der regering van de Zuid-Amerikaansche republiek Nieuw-Grenada, welke de Jezuïtenorde uit het land gebannen, de regtsmagt der geestelijken afgeschaft en de burgerlijke huwelijksvoltrekking ingevoerd heeft.

Al die met de regten der kerk strijdige verordeningen van de regering der Zuid-Amerikaansche republiek worden door Z. H. den Paus, uit kracht van zijn apostolisch gezag, voor *nietig* verklaard.

Een dagblad doet opmerken, dat, ofschoon deze rede regtstreeks tegen Nieuw-Grenada is gerigt, de bedoeling, om ook aan Sardinië eenen wenk te geven, daarin niet te miskennen is.

— In den Londenschen *Standard* leest men het volgende berigt uit Rome van den 20sten October l.l.: „De heer *Bulwer* zal in den loop dezer week Rome verlaten en op zijnen post als Britsch gezant bij het Toscaansche hof terugkeeren. Hij heeft voor *Murray*, den Engelschman die te Rome wegens moord ter dood veroordeeld is, lijfsbehoud verworven, en keert naar Florence terug met de verzekering dat de doodstraf niet voltrokken maar door levenslange gevangenschap vervangen zal worden, en met het vooruitzigt dat de duur der gevangenisstraf later waarschijnlijk zal worden verkort."

DENEMARKEN.

Den 21sten October is bij het Deensche volkshuis de eerste beraadslaging aangevangen over het voorstel der regering wegens verplaatsing der Deensche tol-grenzen van de Eider naar

de Elve. De discussiën duurden 3 dagen. De voornaamste leden waren tegen die verplaatsing, als voor het oogenblik nog niet uitvoerbaar. Desniettemin werd den 23sten met 79 tegen 2 stemmen besloten, om genoemd voorstel voor de tweede maal in beraadslaging te nemen, nadat eene commissie van 7 leden uit het volkshuis hetzelve nog eens nader onderzocht zou hebben. De repliek van den minister van financiën op de vele geopperde bezwaren was zeer uitvoerig en in vrij koene bewoordingen vervat. De minister was van oordeel, dat genoemd ontwerp van wet niets te maken had met de betrekkingen van Denemarken tot den Duitsche Bond; dat de Duitsche Bond in deze zaak niets te zeggen had, maar zij alleen afhing van den onafhankelijken wil des konings van Denemarken. Hij vreesde niet voor het ontstaan van een zoo magtig, bij meerderheid van stemmen door den Duitsche Bond gekozen, Duitsch Tol-Verbond, dat het kleine Denemarken gevaar zou loopen daardoor verslonden te worden. En wat betreft de vrees, dat de hertogdommen zich tegen genoemden maatregel mogten verzetten, al werd die door den Deenschen rijksdag aangenomen, daarop kon de minister de verzekering geven, dat, wanneer de regering eenmaal van de noodzakelijkheid der tol-vereeniging overtuigd was, en de Deensche rijksdag voor zijn deel die toegestemd had, de regering dan ook weten zou, die tol-vereeniging door te zetten; en mogt zij tegenstand ondervinden, dan zou zij alleen bij den koning raad gaan vragen.

Uit de rekening van het Deensche financie-jaar, van den 1sten April 1851 tot den 31sten Maart 1852, blijkt, dat de ontvangsten nagenoeg 19 millioen en de uitgaven nagenoeg 15 en een half millioen bedragen hebben, makende dus, met het batig saldo van het vorige jaar ad 3 en een half millioen, een goed slot van nagenoeg 7 millioen.

DUITSCHLAND.

— Men wil weten, dat de Fransche gezant bij de bondsvergadering zeer ijvert voor het tot stand komen van eene drukperswet voor den bond.

— Hannoversche dagbladen verzekeren ten stelligste dat die staat van Oostenrijk geene uitnoodiging tot bijwoning der Weener conferentiën ontvangen heeft. Bij gevolg is hetgeen door sommige bladen bereids medegedeeld is, omtrent de houding van Hannover bij die conferentie, voorbarig geweest.

— Te Frankfort wil men in de politieke kringen weten, dat de Fransche regering, als vergoeding voor de kosten van den veldtogt van 1831 en 1832, ter herovering van de citadel van Antwerpen, de uitbetaling eener som van ruim 15 millioen fr. van België zal eischen. [?]

— De Oostenrijksche drukpers heeft ten aanzien der tolkwestie eenen geheel anderen toon aangeslagen. Zij is thans veel meer verzoenings-gezind.

— Men verzekert, dat de Prinses *Wasa*, die als de gemalin van den aanstaanden Keizer der Franschen, *Lodewijk Napoleon*, genoemd wordt, in het begin der volgende maand de Roomsche leer zal omhelzen. Hare afzwering van de Hervormde leer zoude in handen van den bisschop van Brünn plaats hebben en wel in de kerk van Morawetz, een dorpje aan hareu vader toebehoorende en gelegen in de nabijheid van Gros-Meseritsch, in Moravië.

— Het berigt, door het *Journal de Francfort* medegedeeld, hetwelk voor het orgaan der Russische politiek gehouden wordt, dat de Noordsche Mogendheden wel den Keizer maar niet *Napoleon III* erkennen zullen, heeft groot misnoegen op het Elysée veroorzaakt. Men steunt op het voorbeeld van *Lodewijk XVIII*, die de regering van *Napoleon* niet erkende en bij den aanvang zijner regering zich aanstelde als of hij reeds 21 jaren had geregeerd. De Noordsche Mogendheden willen, gelijk het schijnt, *Lodewijk Napoleon* niet als erfgenaam van den Keizer, maar eenvoudig als toevalligen Keizer erkennen, gelijk zij dit ook met den Prins-President na den 2den Dec. gedaan hebben. Het Russische hof moet, gelijk men verzekert, het parool tot deze uitlegging gegeven hebben. Het spoedig vertrek van *Castelbajac* naar Petersburg wordt er mede in zamenhang gebragt. Men hoopt, dat deze diplomaat den Russischen Keizer tot erkenning der legitimiteit van het Faansche Keizerschap zal bewegen. Eigenlijk is het onverschillig, of men een *Napoleon* met of zonder *III* heeft. Het bewijst evenwel, dat men zich in het Noorden nog niet gemeenzaam kan maken met de gedachte, om *Hendrik de Chambord* ook in beginsel op te geven en een' Regent in Frankrijk te erkennen, die de regering der wettige Fransche Koningen als onwettig erkent.

— De Keizer van Rusland is den 22sten October van zijne inspectiereis naar het Zuiden in Petersburg teruggekeerd. De winter was er ingevallen. Het had er reeds gevroren en er was zooveel sneeuw gevallen, dat men algemeen met sleden reed.

— Men schrijft uit Tauris (in Perzië) d.d. 24sten Sept., dat aldaar eene helsche machine ontdekt was, zonder dat het bleek tot welk doel zij moest dienen. Brieven uit Teheran spreken van de veroordeeling en onmiddellijke terdoodbrenging van 400 aanhangers van de secte der Babis, waarvan eenige onlangs een' aanslag op het leven van den Shah ondernomen hebben.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 28 October.

De *Sun* wil weten, dat de regering eerlang een wets-ontwerp zal aanbieden, strekkende om de Roomsche geestelijkheid te beletten, zich met de verkiezingen te bemoeijen.

— In de maand April j.l. werden parlementaire commissiën benoemd om te onderzoeken, of de inrigting van het bestuur over Britsch-Indië, zoo als die sedert de herziening van het octrooi der Oost-Indische compagnie in 1833 bestaat, moet in stand gehouden of gewijzigd worden. De aanleiding der benoeming was, dat de tijd, waarvoor gemeld octrooi is verleend, ten einde loopt. De commissie van het Lagerhuis, bestaande uit 31 leden van verschillende partijen, heeft de door haar te behandelen onderwerpen onder acht hoofden verdeeld doch had bij de sluiting der Parlementszitting (die in den regel de ontbinding van alle parlementaire commissiën mede, brengt) nog alleen de punten afgehandeld betrekkelijk *een* dier hoofden, namelijk: „de overheden en ambtenaren voor het bestier over Indië, zoowel in het moederland als in Indië gevestigd.” Zij heeft hierover zestien zittingen gehouden, negentien deskundigen ondervraagd, en een verslag opgemaakt, hetwelk thans (in 1006 bladzijden folio-druk) openbaar gemaakt is.

Een der hoofdpunten, waarop het Parlement zich door de enquête wilde doen voorlichten, was de vraag: „of de Oost-Indische compagnie, als gemagtigde der kroon en onder haar toezigt, het bestuur over het Oost-Indische rijk moet blijven voeren.” De commissie heeft zich met 15 stemmen tegen 2 (die van de heeren *Hume* en *Cobden*) vóór de bevestigende beantwoording dezer vraag verklaard.

— Om een denkbeeld te geven van de verbazende ontwikkeling en onbegrensde magt der Engelsche drukpers, zullen wij de twee volgende feiten aanstippen. Den 31sten Mei 1852 had de drukkerij der Engelsche Bijbelmaatschappij, in een tijdbestek van 47 jaren 24,250,000 exemplaren van het Oude en Nieuwe Testament in 140 verschillende talen gedrukt.

— Den 25sten dezer is te Dublin de eerste steen gelegd van het groote gebouw voor de aldaar in Mei 1853 te houden tentoonstelling van produkten der nijverheid van alle volken. De lord-luitenant verrigtte de plegtigheid; hij berigtte daarbij dat de koningin voornemens was de tentoonstelling te verrijken met voorwerpen, die niet op de Londensche tentoonstelling te zien geweest waren, en roemde de vaderlandsliefde van den heer *Dargan*, een partikulier, welke deze onderneming begonnen en de groote kosten derzelve voor zijne rekening genomen heeft.

— Na Koningin *Victoria* wordt in Engeland geene vrouw meer bemind, dan zekere miss *Chisholm*, die in nuttige werkzaamheid *Elisabeth Fry* op zijde streeft en zich vooral het lot der landverhuizers aantrekt. Zij is de dochter van eenen pachter en speelde reeds als kind niets liever dan landverhuizen. Toen zij de vrouw van eenen kapitein geworden en met haren man naar Oostindië gekomen was, stichtte zij industriescholen en onderwees de kinderen en ook weezen [illegible] het regement van haren man. Later vergezelde zij hem n[illegible]r Australië en hier werden de gedeporteerde misdadigers hare kinderen. Zij heeft vele honderden vroegere misdadigers tot brave menschen gemaakt en het duurde niet lang, of ieder gedeporteerde vond een goed onderkomen, wanneer hij eene aanbeveling van miss *Chisholm* had. Thans is zij weder in Engeland en bestuurt van hier de landverhuizing in haren zin, bijzonder van meisjes; en zij, die door haar naar Australië gezonden worden, vinden overal onderkomen. De Australische kolonisten wenden zich bij honderden schriftelijk aan haar, met het verzoek, hun eene vrouw uit te zoeken en toe te zenden. Hare levensbeschrijving is onlangs in een vrij dik boek uitgekomen.

— Gisteren hadden onze dagbladen berigten uit Indië, wegens den aanslag tegen de Burmezen, *in éénen dag uit Triëst ontvangen.* Men beschouwt die berigten als gunstig; waarschijnlijk zullen de Engelsche troepen nu wel in het bezit van Prome en Ava zijn.

Van den 29sten. In de *Globe* leest men als volgt: „Eene telegrafische depêche van den 18den uit Konstantinopel meldt, dat de leening, welke door de Turksche regering gerepudieerd is, met 7½ pCt. premie op het totale bedrag der ingeschrevene 2,000,000 £ zal ingetrokken worden, en dat reeds spetie-remises ten bedrage van 500 a 600,000 £ tot dat einde zijn overgemaakt.”

[Brieven uit Konstantinopel melden, dat de Sultan, weigerende, om de Engelsch-Fransche leening definitief te ratificeren, verzekerd was, dat het Russische gouvernement de noodige sommen in de Turksche bank zou storten.]

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 October.

De *Moniteur* van het leger behelst een artikel', hetwelk de strekking schijnt te hebben, om de armee, in 's Prinsen toespraak te Bordeaux, niet enkel de leus: vrede! vrede! te doen lezen. Men laat daarin zoo iets doorschemeren van buitenlandschen en binnenlandschen oorlog, — men spreekt er in van de *armee des kwaads* en tevens van de diensten, die men verwacht van het *getrouwe leger.* — Velen wenschen echter, dat laatstgenoemde armee niet geroepen worde, om op nieuw te bewijzen, dat zij haren eerenaam verdient.

— Alle politieke notabiliteiten van Parijs ontvingen heden morgen per post een rouw-biljet, waarin zij verzocht werden op de begrafenis van de Fransche burgeres: *de Republiek*, die in het kraambed een Keizer ter wereld bragt, ten koste van haar leven.

Het Fransche volk zal hartelijk lagchen om deze aardigheid; trouwens het wil zich *altijd* en over *alles* vermaken en het liefst over — zich zelven.

— In eenige prentenwinkels te Parijs heeft men, klaarblijkelijk met het doel, om iets onaangenaams aan het bewind te doen, twee portretten van *Lodewijk Napoleon* ten toon gesteld; het een stelt hem te paard voor met het opschrift van *Keizerlijke Hoogheid;* het andere stelt hem voor als President der republiek, terwijl hij den eed aflegt, van de constitutie te zullen handhaven. Natuurlijk maakt deze tegenstelling veel indruk op de beschouwers, — maar de politie heeft nog niets kunnen uitdenken, om deze nieuwe wijze van oppostie te keer te gaan.

— Ondanks de verhooging van regten op de Belgische kolen, worden er dagelijks ontzaggelijke hoeveelheden uit België ingevoerd. De toenemende ontwikkeling onzer nijverheid maakt dat die kolen, al moesten wij ze ook dubbel betalen, ons onontbeerlijk zijn. In dien staat van zaken zijn het, gelijk men ziet, de Belgen niet, die bij de verhooging van regt verliezen, maar wij zelve. Indien het doel van het bestuur des presidenten geweest is, ons de kolen duurder te doen betalen, en de Belgische mijneigenaars meer te doen winnen, dan heeft het bestuur zijn doel geheel bereikt!

— Het reeds sedert eenigen tijd aangekondigde werk van den graaf *de Montalembert*, waarin over de belangen der Katholijke kerk in deze eeuw wordt gehandeld, is thans in het licht verschenen. Waarschijnlijk zal dit geschrift allerwege in Europa met belangstelling worden gelezen. De schrijver verlangt *vrijheid*, zoowel voor de godsdienst, als voor hare dienaren, en trekt nadrukkelijk te velde tegen de door het bekende dagblad *l'Univers* gepredikte beginselen. Voor de eerstemaal veroordeelt de graaf *de Montalembert* de omwenteling van 1830, en laat hij zich zeer gunstig uit over het geslacht der *Bourbons*. De regering schijnt geen bezwaar te vinden in den verkoop en de verbreiding van dat werk.

Van dit werk van den heer *de Montalembert* zijn niet minder dan 100,000 exemplaren gedrukt.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen enz., in Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 28 Oct., kapit. *Slichtenbree* Eolus, van Suriname; *Pieper* Ekea Maria, van Bremen; den 29sten *de Jong* Mina, van Sunderland; *de Groot* Jacoba Johanna, van Dantzig; den 30sten *Gruppelaar* Niessina, van Londen; *van Wijk* Jantje, van Petersburg. — Te Texel den 29 Oct., *Eefting* Jeantine, van Suriname. — Te Helvoet den 28 Oct., *Dik* Agatha, van Triest. — Te Konstantinopel voor den 14 Oct., *Dik* Catharina en *de Jong* Malvina, beide van Amsterdam; *Garrels* Henriette Christiane, van Barcelona. — Le Rouaan den 25 Oct., *Kiers* Margaretha, van Rotterdam. — Te Nantes den 25 Oct., *Stuitvoet* Anna Catharina en *de Vrede* Prudentia, beide van Stettin; *Bekkering* Gesina en den 26sten *Zeven* Zwaluw, beide van Rotterdam. — Te St. Nazaire den 23 Oct., *Tolner* Courier, van Rotterdam. — Te Londen den 26 Oct., *Stuitvoet* Margaretha, van Duinkerken. — Te Deal den 27 Oct., *Oldenburger* Alida, van Newcastle naar Barcelona. — Bij Deal den ...., *de Boer* Elise, van Rotterdam naar St. Malo. — Te Torbaij den 24 Oct., *Boiten* Focsina Siers, van Dantzig naar Bordeaux. — Te Cowes den 26 Oct., *de Haan* Henriette, van Galatz. — Bij Portland den 17 Oct., *Viëtor* Heather, van Amtterdam naar Akijab. — Te Falmouth den 25 Oct., *Post* Gesina, van Alexandria naar Forth. — Te Cardiff den 25 Oct., *de Boer* Maria, van Livorno; den 26sten *Oldenburger* Geesina, van Jerseij. — Te Leith den 26 Oct., *Boer* Verwachting, van Harlingen. — Te Liverpool den 24 Oct., *Wijgers* Wilhelmina Jeltina, van Nantes. — Te Gloucester den 25 Oct., *Duintjer* Catharina, van Groningen. — Te Londonderrij den 23 Oct., *Schuring* Egberdina Anna, van Smirna. — Te Bremerhaven den 25 Oct., *de Vries* Vijf Gezusters, van Amsterdam; *Huisman* Aurora, van Groningen; *de Jonge* Vrouw Martha, van Antwerpen. — Te Brunshausen gepasseerd den 28 Oct., *Broekema* Ida Hillechina, van Rotterdam; *Knooihuizen* Anna Bouwina, van Bordeaux. — Te Travemunde den 25 Oct., *Hazewinkel* Jantina, van Newcastle. — Te Stolpemunde den 25 Oct., *Meter* Vertrouwen, van Wismar. — Te Swinemunde den 23 Oct., *Eckkering* Ulrika, van Banff; den 27sten *Folders* Weldaad, van Amsterdam; *de Boer* Wemelina, van Rotterdam. — Te Aalborg den 23 Oct., *Schaap* Alida Elzelina, van Schiedam. — Te Kiel den 27 Oct., *Rogaar* Alida, van Lubeck. — Te Aarhuus den 20 Oct., *Mugge* Martha, van Leeuwarden; *Oldenburger* Gustaaf, van Harlingen. — Te Randers den 21 Oct., *Stuitje* Catharina Lutgarda, van Leeuwarden. — Te Wolgast den 23 Oct., *Gnodde* Alida Sophia, van Bremen naar Stettin. — Te Pillau den 23 Oct., *de Winter* Catharina, van Amsterdam. — Te Dantzig den 22 Oct., *Legger* Geertina, van Bremen. — Te Landsort den 21 Oct., *Brons* Juffer Ellegonda, van Amsterdam.

Binnengekomen te Konstantinopel den 8 Oct., kapit. *de Boer* Wynanda Lucretia, van Triest. — Te Londen den 28 Oct., *van Kempema* Jonge Sippe, van Workum; den 29sten *Hazewinkel* Geertruida, van Livorno. — Te Cowes den 28 Oct., *Lucht* Anna, van Rio de Janeiro. — Te Deal den 28 Oct., *de Boer* Eliza, van Rotterdam naar St. Malo. — Te Aberdeen den 26 Oct., *Vegter* Anna, van Petersburg. — Te North Shields den 28 Oct., *Gust* Frederik, van Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 27 Oct., kapit. *Kwint* Johanna Gesina, naar Leith; den 29sten *de Jong* Mina, naar Sunderland. — Van Texel den 27 Oct., *Gnodde* Antilope, naar Lissabon; den 29sten *Peters* Louisa Christina, naar Suriname; *Hazewinkel* Roelfina Kuiper, naar Bayonne; *Stenders* Vriendschap en *Kaspersma* Eendragt, beide naar Londen. — Uit het Vlie den 25 Oct., *Erugma* Nina Burhoven, naar Koningsbergen; *Klontje* Meinsina, naar Lubeck. — Van Brielle den 27 Oct., *Schoon* Joanna Geerdina, naar Newcastle. — Van Maassluis den 28 Oct., *de Jong* Twee Gezusters, naar Yarmouth, den 29sten op de reede teruggekomen. — Van Marseille den 23 Oct., *Hazewinkel* Albertina, naar Hull. — Van Antwerpen den 28 Oct., *de Jonge* Jezelina, naar Leer. — Van Liverpool den 27 Oct., *Dijkema* Broedertrouw, naar Haiti. — Van Sunderland den 26 Oct., *Meijer* Margaretha, naar Zwolle. — Van Hartlepool den 25 Oct., *Mulder* de Leeuw, naar Ceijlon. — Van Bremerhaven den 24 Oct., *Stoeldraijer* Adriana, naar Stettin; den 27sten *Hazewinkel* Vrede, naar Rostock. — Van Wismar den 23 Oct., *Vlas* Vrouw Margaretha, naar Leith. — Van Swinemunde den 23 Oct., *Gialts* Helena, *Kleijn* Concordia en den 24sten *Swiers* Anna Maria, [illegible] naar Londen. — Van Dantzig den [illegible] *Heeren* Martina [illegible] en, *Scholten* Grietje, *Smit* Arendina, [illegible] Vriendschap, [illegible] Jonge Barend en *Valom* Agatha, al[illegible] Amsterdam; *Schoonhg* Antje, naar Edam; den 24sten *Eli*[illegible] mechiena Margon[illegible] naar Amsterdam; *Mooi* Geertje, naar [illegible] den 24sten *Niebo*[illegible] Maria, naar Grimsbij. — Van Memel [illegible] Oct., *Helmers* Stad en Landen en *Ebes* Grietje, beide na[illegible] lingen; *Mooi* Winschoterzijl, naar Rouaan. — Van Pillau [illegible] Oct., *de Jonge* Vrouw Elizabeth, naar Londen; den 27ste[illegible] Annechiena, naar Aberdeen; *van der Woude* Gezina Ge[illegible] Groningen. — Van Bolderaa den 24 Oct., *Kammenga* [illegible] *Scholtens* Sjoumenta, *Kwint* Hendrika Gezina, *Jonker* [illegible] *Haan* Siewerdina, *Lovius* Waakzaamheid, *Lindeboom* Gesin[illegible] Leonora Johanna, *Wegener* Gebroeders, *Legger jr.* Marchina [illegible] Sieke van der West, allen naar Helsingör. — Van Stockh[illegible] 21 Oct., *Jonker* Anna Sophia, naar Hull. — Van Croon[illegible] 21 Oct., *Wijkmeijer* Anna en *Smit* Morgenster, beide naar [illegible] dam; *de Jonge* Castor en *Steffens* Jonge Andries, beide n[illegible] terdam; *Kieft* Jantina Jekkina en *de Boer* Willem Carel, b[illegible] Zaandam; *Flik* Geerdina Beerta, naar Harlingen; *Heijeng*[illegible] Trientje en *van der Wal* Geerdina, beide naar Groningen; [illegible] Geertruida Speelman, naar Elseneur. — Van Tonningen [illegible] Oct., *Hoetjer* Geertruida Lammina, van Koningsbergen naar [illegible] dam; den 25sten *Boomgaard* Margaretha, van Riga naar [illegible]

ZOUTKAMP, 31 Oct. Binnengekomen den 31 Oct., kapit. [illegible] Jantina, van Memel.

Zeilklaar kapit. *van der Borg* Geerdina, naar Londen.

OOSTMAHORN, 31 Oct. Ter rede gearriveerd den 31 Oct. *Loots* Catharina en *Balk* Wilhelmina, beide van Hamb[illegible] de Zoutkamp.

Vertrokken den 30 Oct., kapit. *van Sluis* Tjakina, naar [illegible]

TERMUNTERZIJL, 30 Oct. Binnengekomen den 29 Oct. [illegible] *Pasman* Maria, van Leer; *Slik* de Hoop, van Papenborg; [illegible] Geziena, van Steenhuizerzijl.

HARLINGEN, 30 Oct. Binnengekomen den 26 Oct., kapit. [illegible] Maria, van Kampen; *Munneke* Baudina, van Newcastle; d[illegible] *Gnodde* Jonge Walrave, van Petersburg.

Vertrokken den 25 Oct., kapit. *Zwaal* Gijsbert Jan en d[illegible] *Pot* Catharina Elisabeth, beide naar Noorwegen; den 30sten [illegible] Baudina, naar Schotland.

DELFZIJL, 30 Oct. Binnengekomen den 24 Oct., kap[illegible] Vrouw Marika en den 25sten *Wieris* Antina, beide van H[illegible] *Janssen* Hofnung en *de Groot* Twee Gebroeders, beide v[illegible] *Mulder* Goede Verwachting, van de Elve; den 28sten [illegible] Margaretha en *Beerthuis* Thedina, beide van Halte; *Viss*[illegible] Luppina, van Leer; den 29sten *Klofkorn* vrouw Henrie[illegible] Rusterzijl; *Tijssens* vrouw Alida, van Grosserzijl; *Hulzebo*[illegible] Catharina en *Oetzes* de Hoop, beide van Emden; *de Ro*[illegible] Catharina en *Siemers* Jantje, beide van Nesmerzijl; *van* [illegible] Johanna Berndina, van Leer; *Buschen* vrouw Luitzia, van [illegible] lingerzijl; *Dijkstra* Geertina, van Brake; *Albers* Elizabeth, [illegible] terndorf; *Frisser* Henriette en *Geltes* Twee Gebroeders, b[illegible] Bremen; *Kordus* Maria Helena, van Meppen.

Vertrokken den 24 Oct., kapit. *Erenius* Dorothea, na[illegible] *Holner* Maria, naar Olderaum; den 26sten *Oosterhuis* vrou[illegible] naar Bremen; den 27sten *Buschen* Henderika en *Daniels* [illegible] beide naar Amsterdam; den 28sten *Potjer* IJnske Wilderva[illegible] Newcastle; *Scheppers* Maria en *Schoon* Jacobus Cornelus, b[illegible] Norden; den 30sten *Barghoorn* vrouw Trientje, naar Emd[illegible] vrouw Marika, naar Bremerhaven; *Mooi* Grietje, naar La[illegible]

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHE[illegible] welke de Sond gepasseerd zijn.

25 Oct. v. d. Zee, Jonge Albert, v. Stralsund n. Hull, m. [illegible]
Roskamp, Luna, v. Dantzig n. Sunderland, m. hou[illegible]
Stief, Charlotta, v. Memel n. Londen, m. balken.
Gialts, Helena, v. Stettin n. Londen, m. hout.
Blaack, Jantina, v. Koningsbergen n. Londen, m. [illegible]
Oldenburger, Sara Maria, v. Dantzig n. Amsterd., [illegible]
Hazewinkel, Harmina, v. Dantzig n. Amsterdam, m[illegible]
Astuling, Dorothea Christ., v. Koningsb. n. Amst., m[illegible]
Klein, Concordia, v. Stettin n. Londen, m. hout.

De Wind den 25sten Oct., W.Z.W., Z.W., Z.Z.W.

ELSENEUR, 25 October 1852.

DANTZIG, 24 Oct. De schepen Johannes, kapit. *Lod*[illegible] Onderneming, kapit. *Karsies*, beide van hier naar Amster[illegible] trokken, zijn met schade uit zee teruggekomen en moete[illegible] het eerstgemelde is lek.

THISTED, 24 Oct. Van de lading van het schip Sikkolina [illegible] kapit. *de Jonge*, van Amsterdam naar Stettin, op Agger [illegible] is het grootste gedeelte beschadigd geborgen, en zullen 12[illegible] koffij, die zwaar beschadigd zijn, nog in deze week, en he[illegible] zoo spoedig mogelijk, verkocht worden.

HJÖRRING, 24 Oct. De kof Gepkelina Lucretia, kapit. [illegible] *ring*, uit en naar Groningen van Petersburg met lijnzaad, [illegible] nabijheid in zinkenden toestand door de equipage verlaten en [illegible] daarop gezonken.

CAROLINENSIEL, 26 Oct. Van de lading krenten door [illegible] in avarij binnengekomen schip Catharina, kapit. *Veling*, [illegible] bragt, zullen den 5 November circa 60,000 pond verkocht [illegible]

SCHEEPSVRACHTEN.

MEMEL, 23 Oct. Bij geringen toevoer van schepen werd[illegible] gende noteringen gedaan, naar Leith 40 sh. p. ton lompe[illegible] Holland *f* 20 en 5 per Ct. per roggelast.

PILLAU, 24 Oct. Naar Londen 4 sh., Amsterdam *f* 20 [illegible] per last rogge.

DANTZIG, 25 Oct. Naar Londen 20 à 21 sh., Leith [illegible] per load hout, Amsterdam *f* 20 per roggelast.

218de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

3de Lijst. No. 3496 een prijs van *f* 1500. — *4de Lijst.* [illegible]

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 1 November 1852, GEENE VERANDE[illegible]

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, [illegible]

GRONINGEN, 29 *October.*

TARWE.			Zw. Zand	66 ℔	*f* 6,00	Bl. Voer	38 [illegible]
Oude	70 ℔	*f* 7,50	Veen	66 »	» 5,85	»	40 »
Jar. Oml.	68 »	» 6,70	»	68 »	» 6,15	Zw. Voer	38 »
»	70 »	» 7,20	N. GERST.			»	40 »
»	72 »	» 7,70	Winter	54 ℔	*f* 4,80	O. »	42 »
» Old.	68 »	» 6,40	»	56 »	» 5,10	BOONEN	
» »	70 »	» 6,90	»	58 »	» 5,40	Paardeb.	*f* 5,50,6[illegible]
N. »	70 »	» 7,00	»		» »	ZADEN, E[illegible]	
» »	72 »	» 7,40	»		» »	Gr.Gortp.m.	*f* 8,[illegible]
ROGGE.			Knobbe	60 »	» 5,10	Par. 100 N. ℔	*f* 1[illegible]
O. Inl.	64 ℔	*f* 5,90	»	62 »	» 5,40	Old. Kools.	*f* 9,2[illegible]
» »	66 »	» 6,30	N. HAVER.				
» »	68 »	» 6,70	Dikke	38 ℔	*f* 2,55	Oml. dito	*f* 9,25[illegible]
N. »	68 »	» 6,80	»	40 »	» 2,70		
» »		» »	»	42 »	» 2,85	Oostfr.d.	*f* 9,75.9[illegible]
N. BOEKWEIT.			»	44 »	» 3,00	G.Mosterdz	*f* 6[illegible]
Gr. Zd.	64 ℔	*f* 5,90	»	46 »	» 3,10	Raapol. p. v.	*f* [illegible]
» »	66 »	» 6,20	»	48 »	» 3,20	Prijs der bo[illegible]	
» »	68 »	» 6,50	»	50 »	» 3,35	1e soort ¼ ton	*f* [illegible]
			Bl. Voer	36 »	» 2,40	2e » »	*f* [illegible]
						3e » »	*f* [illegible]

Oude Tarwe in een doen; nieuwe dito vindt weinig koope[illegible] Rogge en Boekweit tot genoteerde prijzen traag afgaande. — [illegible] weinig aan en door meerdere vraag weder hooger verkocht. — [illegible] Haver over het geheel wel zoo aangenaam; Voer en Zwarte [illegible] doen. — Boonen als voren. — Gort wel zoo aangenaam. — [illegible] zaad met weinig handel.

AMSTERDAM, 29 *October*. Tarwe prijshoudend, 128 ℔ b. [illegible] *f* 304; 126 ℔ b. Sandomir *f* 240. — Rogge tot vorige prijzen [illegible] 124 ℔ Pruis. *f* 210, *f* 216; 120 ℔ n. Arch. *f* 191; 118 ℔ dito *f* [illegible] 123 ℔ Odessa *f* 200 bij partij. — Haver ruim prijsh.; 89 ℔ [illegible] fijne *f* 128 bij partij. — Boekweit in een doen; 124 Holst. *f* [illegible]

Koolzaad op dit najaar ½ p. vl. hooger; Friesch 46, 48½ p. [illegible] op 9 vat in Oct. en Nov. 55½ p. vl. — Lijnzaad zonder hande[illegible] Raapolie dadelijk en op levering williger; op 6/w. *f* 32¼; *f* [illegible] *f* 31,25 a 50; Nov. *f* 31; Dec. *f* 31,75; Mei 1853 *f* 34,75 a [illegible] Sept. *f* 34,50 a *f* 75. — Lijnolie op 6/w. *f* 29,50; vlieg. *f* [illegible] Nov. *f* 28 a *f* 28,50; April en Mei *f* 28,75 a *f* 29. — Hennepolie [illegible] 6/w. *f* 39,50; Vlieg. *f* 38,50.

LONDEN, 27 *October*. Inl. Tarwe heeft zich op den vo[illegible] stand gesouteneerd. Vreemde bedong volkomen de vorige koe[illegible] Gerst wel zoo duur. De handel in Haver was ferm op de p[illegible] van den vorigen marktdag. Boonen en Erwten blijven schaars [illegible] bedingen hooge prijzen.

Van den 29sten. Inl. Tarwe heeft zich goed gesoute[illegible] Vreemde ondervond goeden handel tot de koersen van l.l. Maan[illegible] Garst wordt iets hooger gehouden. In Haver ging weinig [illegible] Boonen en Erwten blijven schaars en rijzende.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *October*. Heden werd alhier de eerste he[illegible] veemarkt gehouden, en naar de eerste markt gerekend hadden [illegible] eenen goeden aanvoer, dat voornamelijk in vet vee bestond; — [illegible] aangevoerde werd gretig tegen goede prijzen verkocht.

KOEVORDEN, 26 *October*. De beestenmarkt, gisteren al[illegible] gehouden, was buitengewoon levendig. Het ruime plein kon het [illegible]

aangevoerde wagens met koren niet bevatten, zoodat zelfs straten hiermede gevuld werden; de handel in koeijen was ...ig, en wel voornamelijk die welke aanstaande waren te kal... vet vee, die voor hooge prijzen werden verkocht. — In scha... waarvan nog al een tamelijke aanvoer bestond, was de han... ...gelijks vlug.

HOOGEVEEN, 28 *October*. Op de jaarmarkt, heden alhier ...den, waren aangebragt 713 stuks rundvee, als: 60 vetten, gusten, 356 melkgevenden, 61 jongbeesten en 35 kalveren; 803 varkens, te weten: 2 vetten, 297 loopvarkens en 504 of biggen; wijders 1395 schapen en eindelijk 47 paarden, als- 50 geiten.

De handel in rundvee, varkens en schapen, waarvoor verhoogde ...en werden besteed, was vrij levendig, terwijl die in paarden geiten van weinig aanbelang was.

LONDEN, 25 *October*. Runderen veel minder ter markt dan Maandag, doch de prijzen waren niet beter. Schapen niet ruim ...handen, zoodat alles verkocht werd. Van buitenlands werden ...gevoerd 2063 runderen, 5980 schapen en 174 kalveren.

...en den 29sten. De veemarkt was heden ruim voorzien, doch de ... niet veel te wenschen over; puike soorten ossenvleesch waren ...meer begeerd, bedingende 3 sh. 8 p. a 3 sh. 10 p. de 8 pond.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 30 *October*.

...DERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 63, 63⅛, 63; Dito 3 pCt. 75¾, 75 13/16; Dito Dito 4 pCt. 94¾, 95, 95; ...l. Leening 4 pCt. 94¼, 94⅜. — BELGIE, bij *Rothschild* ...pCt. 51 11/16, 51¾. — FRANKRIJK, Obligatiën 3 pCt. 75⅝. — ...JE, Onb. St. 1 pCt. 24¾, 24⅞, 24⅞; Dito 3 pCt. 50¾; Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 45¾; Coup. Bewijzen 3 11/16, 3¾; ...rt. Schuld 6¼, 6⅜, 6⅜. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 40 9/16, 40 9/16; Dito Dito 4 pCt. 37 7/16, 37½, 37½.

...SLAND, Obl. *Hope* 1828 en 1829 5 pCt. 106½; Cert. *Hope* 4 pCt. 90⅞, 91, 91; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. ..., 90¾, 90 11/16; Certific. van Inschrijving in Assignatiën 6 ...71. — POLEN, Certificaten 4 pCt. 85⅜; Dito Aand. met ... 500 fl. 161¾, 162. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. ..., 77½; Dito Nieuwe 2½ pCt. 39⅞; Dito Nieuwe 5 pCt. Metall. La. B. 5 pCt. 89 15/16, 90; Mexik. 24 13/16; Gren. ... 21; Dito Uitg. 10 13/16, 11⅛; Metall. 1851 2½ pCt. 39½, ⅛.

...seer geringen handel waren heden Holl. fondsen onveranderd. — ...mde effekten was de omzet insgelijks onbeduidend. Alleen Spaansche en Oostenr. bij eenige affaire iets vaster. — Van Amerik. waren Uitgest. Grenada tot verbeterde prijzen zeer

... Onbep. St. 2 pCt. 20½; Mexik. Onbep. St. 23 5/16, 7/16; Frans. ...¼, ½.

...*van het Geld:* Beleening 2½, Prolong. 2¼, Disconto 2 pCt.

...ste *Prijzen te* 5 *uur*. Integr. 2½ pCt. 63; Spaansche 1 pCt. Binnenl. 3 pCt. 45¾; Metall. 5 pCt. 76 15/16 a 77.

...STERDAM, 31 *October*. EFFECTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. ...alen 63. Spaansche 1 pCt. 25, 24 15/16, 25. Binnenl. 3 pCt. 46. ... 6⅜, 7/16. Bewijzen Coup. 3¾. Metalliek 5 pCts. 77½, ¼. ... pCt. 40⅜.

...en vertoonde alleen in Spaansche de handel eenige levendigheid. ... overige genoteerde fondsen zijn slechts eenige geringe postjes ...et.

ADVERTENTIEN.

PICTURA.

...EWONE VERGADERING van het KUNST-...VEND GENOOTSCHAP *ter bevordering en aanmoediging* ...*Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam ***PICTURA***, DINGSDAG den 2den November 1852, des avonds te ...ur, ten Huize van de Weduwe BONTEKOE. — ...UITENGEWONE KUNSTBESCHOUWING.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris*.

...atuurkundig Genootschap.

...MORGEN, WOENSDAG, den 3den November, te *zes* uur. ...kers: Ds. J. BRAAK en Dr. G. A. STRATINGH.

A. W. ALINGS, *Secretaris*.

*** GEWONE OPENLIJKE VERGADERING van het ...PARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ ...t **Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG den ...en November 1852, des avonds te **zes** uur, in het ...oerthuis in de Poelestraat. — REDEVOERING door Heer Ds. P. FEENSTRA, P.z. — BIJDRAGE door Heer Mr. S. REIJNDERS.

...egenen, welke Leden van het Departement verlangen ...worden, of zich van doorloopende Dameskaartjes, à ...entwintig Cents, wenschen te voorzien, of wel Hee... Studenten der Hoogeschool, die den toegang tot de vijf ...one openlijke vergaderingen in dit maatschappelijk jaar, ...en betaling van drie Gulden, verlangen, gelieven zich ...rtoe aan te melden bij den Penningmeester des Departe...ts, den Heer J. POST, in de Poelestraat, of bij den ...retaris van het Bestuur, bij wien mede Kaartjes voor ...mdelingen en Leden van andere Departementen zijn te ...men.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris*.

*** Het **BESTUUR** der **AKADEMIE *MI-...RVA*** brengt bij deze ter kennis van de belang-...enden:

Dat gedurende den geheelen Winter als naar gewoonte ... gemelde Akademie ONDERWIJS gegeven wordt aan ...varenden in de STUURMANSKUNST en verdere WIS-...NDIGE WETENSCHAPPEN.

...j, die dat Onderwijs verlangen, kunnen zich van nu ...en ter bekoming van nader onderrigt omtrent den tijd ...de Voorwaarden van het Onderwijs, bij den Lector ...AN **CLEEFF** vervoegen en moeten, voor en aleer tot ...lve toegelaten te worden, van een SCHRIFTELIJK ...WIJS van TOELATING, door den SECRETARIS der ...ADEMIE afgegeven, voorzien zijn.

Dat mede gedurende dezen Winter des DINGSDAGS ... VRIJDAGS AVONDS van 7—8 uur in het Gebouw ... gemelde Akademie geregeld ONDERWIJS gegeven zal ...orden in de WERKTUIGKUNDE en in derzelver TOE-...SSING op de nuttige KUNSTEN en BEDRIJVEN, ...namelijk met het doel om de nijvere Volksklasse die ...etische en praktische kennis van de Werktuigkunde ... doen verkrijgen, welke van eene dadelijke toepassing ...n zijn bij de beoefening van het Beroep en welke zij ... den tegenwoordigen staat der Wetenschappen en de ...deringen in alle takken van Volksvlijt zoozeer noodig heeft.

...t deze LESSEN zullen worden toegelaten de Heeren ...UDENTEN aan deze Hoogeschool en zoodanige KWEE-...LINGEN dezer AKADEMIE die tot een bepaald Vak ...orden opgeleid en het ONDERWIJS in de WISKUNDE ... grooteren omvang bereids hebben ontvangen, — en alle ...danige PERSONEN die, in de voorschreven termen niet ...llende, bewijzen, de daartoe vereischte voorloopige KUN-...HEDEN te bezitten.

Diegene, welke verkiezen een' CURSUS in de WERK-...UIGKUNDE invoege boven vermeld bij te wonen, ...llen op eene LIJST, bij den Lector J. VAN CLEEFF ...orhanden, daarvoor moeten teekenen, onder dadelijke ...taling van *f* **5—00** voor den geheelen CURSUS, ...en ware zij van het BESTUUR de bevoegdheid mogten ...kregen hebben dat ONDERWIJS *gratis* te ontvangen.

Namens het Bestuur voornoemd:
W. GOCKINGA,
Secretaris.

...Het **BESTUUR** der ***Vereeniging voor Dienst-...boden*** te *Groningen* maakt bekend, dat de ruim ver-...meerderde **Catalogus der Boeken van de Gods-...dienstige Leesbibliotheek**, ten Huize van den Heer H. R. ROELFSEMA, in de Oude Boteringestraat, *kosteloos* te bekomen door de LEDEN der VEREENIGING, ten ...einde hunne DIENSTBODEN daaruit kosteloos te kunnen ...ten lezen.

Het BESTUUR voornoemd beveelt een ruim gebruik ...maken dezer nuttige inrigting zeer den Leden der Veree-...niging aan, opdat de Dienstboden alzoo in de voor hunne werkzaamheden niet bepaalde uren op eene nuttige en leerzame wijze worden bezig gehouden, en alzoo het doel der Vereeniging — verspreiding van Godsdienstigheid en Zedelijkheid onder de Dienstboden — ook langs dezen zoo regt geschikten weg worde bereikt.

Genoemd Bestuur neemt deze gelegenheid te baat, aan de Ingezetenen den **BESTEDER** en **BESTEEDSTER** der Vereeniging aan te bevelen, daar uit het nauwkeurig toezigt, dat door het Bestuur op hen wordt gehouden, blijkt, dat ze zeer geschikt zijn voor hunne betrekking.

Het kan tevens den wensch niet onderdrukken, dat velen zich der Vereeniging mogen aansluiten, door Leden derzelve te worden, waartoe hen de geringe bijdrage van *f* 1—50 jaarlijks in staat stelt, opdat het waarlijk goede en belangelooze doel te uitgebreider worde behartigd en daardoor te beter bereikt.

Het Bestuur voornoemd en uit diens naam:
W. GERHARDS, *Voorz.*
W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN, *Secret.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

E. VAN BOLHUIS,
Predikant bij de Hervormde Gemeente te Tolbert,
met
A. L. MEIJER.

LEEK, 27 October 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd te *Leeuwarden*, den 27sten October 1852:
H. C. FLIEREBGA
met
H. NUMAN VAN DEN BOS.

*** Getrouwd:
G. W. DIECKMAN,
van *Amsterdam*,
met
A. DE HAAN,
van *Groningen*.

GRONINGEN, 28 October 1852.

*** Getrouwd:
P. W. TICHELAAR, J.Z.,
met
J. K. H. DIJKHUIZEN.

SLOCHTEREN, 28 October 1852.

*** Getrouwd:
D. B. SCHUITEMA,
van *Groningen*,
met
M. RITZES.

WESTERLEE, 30 October 1852.

*** Heden beviel gelukkig en zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER CHRISTINA BROEKEMA, Echtgenoot van
P. H. KAMMINGA,
Scheepskapitein.

OUDE PEKELA, 27 October 1852.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER J. P. MEIJER, geliefde Echtgenoot van
H. CANNEGIETER, J.J.ZOON,
Predikant.

METSLAWIER, 28 October 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON ANNA KROM, geliefde Echtgenoot van
H. KRAMER,
Koopman en *Fabrikant*,
in de Oude Boteringestraat.

GRONINGEN, 31 October 1852.

*** NIJMEGEN, 21 October 1852. Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, de Weled. Gestr. Heer SCHATO HEUKERS, 1ste *Luit. bij de Inf.*, in den ouderdom van 52 jaren; betreurd door zijne Echtgenoot, Vrouwe J. CORBELIJN, vier nog jeugdige Kinderen en Aanverwanten.

*** Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenoot ELIZABETH BRONGERS, in den ouderdom van 29 jaren en 7 maanden, na eene allergelukkigste echtvereeniging van slechts twee jaren en negen dagen, mij nalatende twee Dochtertjes.

De vier Kinderen uit mijn' vorigen echt verliezen in haar eene zorgdragende en teeder geliefde Moeder en zijn met mij diep bedroefd.

BOLSWARD, 25 October 1852.
Mr. **B. J. DE KOK.**
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder JACOBA POPELIER, Wedw. J. J. SCHEEPERS, in den ouderdom van bijna 68 jaren.

GRONINGEN, 26 October 1852.
J. J. SCHEEPERS.
Uit aller naam.
Algemeene kennisgeving.

STEENDRUKKERIJ VAN W. R. CASPARIE,

Oosterstraat, Westzijde, nabij de **Markt.**

De ondergeteekende zich hier ter Stede als **STEENDRUKKER** gevestigd hebbende, beveelt zich minzaam bij zijne geëerde Stadgenooten aan tot het **Drukken** van fraai geschreven VISITEKAARTEN, ADRESKAARTEN, WISSELS, REKENINGEN, KWITANTIËN, HUWELIJKS-BEKENDMAKINGEN, APOTHEKERS-SIGNATUREN, WIJN-, LIKEUR- en HOROLOGIE-ETIQUETTES, en verder in alle **GEOGRAPHISCHE en AUTOGRAPHISCHE WERKZAAMHEDEN, LITHOGRAPHISCHE TEEKENINGEN** en **GRAVURES**, als: PORTRETTEN, TITELPLATEN, PRENTEBOEKEN, ENZ.

Hij zal trachten door fraai Werk en zeer goedkoope prijzen de gunst en rekommandatie zijner Stadgenooten waardig te worden, en hoopt daardoor die Reizigers te zullen weren die hier jaarlijks de Lithograpische Werkzaamheden komen ophalen.

W. R. CASPARIE.

KINDER-COURANT,

IN ÉÉN DEEL COMPLEET,
van twee-en-vijftig folio bladen, met 52 groote platen,
wordt uitgegeven bij den Boekverkooper **K. FUHRI**, te ***'s Gravenhage***, voor ***f* 3.90** per Deel.

Zestien bladen werden reeds verzonden.

Onder de jonge lieden, die op de **KINDER-COURANT** hebben Ingeteekend, is een

WEDSTRIJD

geopend, waartoe door de schrijvers der KINDER-COURANT **drie prijsvragen** zijn uitgeschreven. De inzending der antwoorden wordt vóór den 20sten November verlangd, franco aan het adres van den Uitgever.

Men zie omtrent de verdere bijzonderheden het afzonderlijke blaadje, betrekkelijk deze zaak, ten dienste van **OUDERS en ONDERWIJZERS** gedrukt, en bij blad 16 der KINDER-COURANT verzonden.

NIEUWE WERKEN.

VAN DRUTEN & BLEEKER, te *Sneek*, geven uit:

DE STRIJD ONZER DAGEN,

OF DE

MAGT DER VOOROORDEELEN.

Een verhaal uit den tegenwoordigen tijd; door Lord B****, Schrijver van „REGTEN EN PLIGTEN, OF DE WEG TOT DUURZAAM VOLKSGELUK." Uit het Engelsch vertaald door ***A. G. BRUINSMA***. 2 Dln., in gr. 8vo, met 2 Vignetten, *f* 6,60.

DE LANDVERHUIZERS,

TAFEREELEN UIT DE KOLONIËN;
door *CH. ROWCROFFT*.

NAAR DEN **ZESDEN** DRUK UIT HET ENGELSCH DOOR ***P. VAN OS***. 2 Deelen, in gr. 8vo, met 2 Vign., *f* 6,25.

REGTEN EN PLIGTEN,

OF DE WEG TOT DUURZAAM VOLKSGELUK.

Een verhaal uit den jongsten tijd.
Uit het Engelsch, door

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA,

2 Deelen met Vignet, *f* 6,00.

*** **G. W. VAN DER WIEL**, te *Arnhem*, geeft uit:

De Morgenster;

MAANDSCHRIFT TER BEVORDERING VAN HET LEVEND CHRISTENDOM.

HOOFDREDACTIE: ***J. P. de Keijser.***

De prijs van den Jaargang, in **52** Nommers of **12** Stukken, elk van **8** vellen druks, is ***f* 8**.

INHOUD VAN HET VIERDE STUK.

Geloofslicht. Prof. Dr. W. A. VAN HENGEL, Mag de Evangeliedienaar zijne hoorders in het algemeen als zondaars toespreken? — ***, Dr. SCHENKEL en de Bijbel. — J. HOOIJKAAS HERDERSCHEÊ, De levende Christus aan het kruis. — Prof. Dr. J. H. SCHOLTEN, Het geloof. Verklaring van Joh. XX: 29. — Dr. H. J. SPIJKER, Het wezen des Christendoms, volgens ULLMANN. — J. P. DE KEIJSER, XXXI October.

Geloofstoets. Prof. Dr. P. HOFSTEDE DE GROOT, Bestaat er tegenwoordig grenzenlooze verwarring in de Nederlandsche Hervormde Kerk? — Dr. J. C. ZAALBERG, P.z., Het Joden-Christendom der eerste eeuw en het Joodsche-Christendom onzer dagen. — ***, Prof. STAHL en de vervolging. — Opgevangen.

Geloofsleven. C. HOOIJER, Het Asyl Steenbeek. — Dr. J. C. ZAALBERG, P.z., Twee moeders.

*** Door de Erven **J. J. TIJL,** Boekhandelaren te *Zwolle*, is uitgegeven en verzonden:

NAGELATENE LEERREDENEN

VAN

Dr. G. H. VAN SENDEN.

Iste Deel. Prijs ***f* 3,75.**

Dit 1ste Deel bevat, behalve een keurig bewerkt *Portret*, *Facsimile* en eene uitvoerige *Levensbeschrijving* van den Overledene, de navolgende Leerredenen: I. *Het wederzien.* Lukas VII: 15*b*. II. *Jezus krib.* Lukas II: 16*b*. III. *Oudejaarsavond.* Job I: 21*b*. IV. *Het tellen der levensdagen.* Psalm XC: 12. V. *Koopt den tijd uit.* Efezen V: 16. VI. *De wijzen uit het Oosten.* Matth. II: 1—11. VII. *De Starrenhemel.* Psalm VIII: 5*a*. VIII. *De krachten der toekomende eeuw.* Hebreën VI: 5*b*. IX. *De levenswinter.* Prediker XII: 1—7. X. *De Evangeliebediening.* 2 Corinthen III: 1—12, XI. *Bevestiging van Ledematen.* Efezen II: 19—22. XII. *Het wezen des Christendoms.* Romeinen XIV: 17, 18. XIII. *Vermeerder ons geloof.* Lukas XVII: 5. XIV. *De Evangeliespiegel.* 2 Corinthen III: 18. XV. *Des Christens bestemming.* Openbaring I: 6*a*. XVI. *Des Christens verwachting.* Johannes XVII: 24. XVII. *Bid en dankt.* Kolossensen IV: 2.

Met nog 15 LEERREDENEN, het 2e Deel uitmakende, is dit werk kompleet.

*** Bij **W. BECKING**, te *Doesborgh*, ziet het licht:

DE ZONDAGS-BIBLIOTHEEK.

Levensbeschrijvingen van VROME CHRISTENEN; tot opwekking en stichting der Gemeente. Uitgegeven door vrienden van het rijk Gods. Aanbevolen door

Dr. A. THOLUCK, Professor te Halle.

UIT HET HOOGDUITSCH VERTAALD.

Het eerste stukje, bevattende de levensbeschrijving van MONICA, de moeder van AUGUSTINUS, is bij de meeste Boekh. te verkrijgen à 60 Cts.

*** Bij **J. G. BROESE**, te *Utrecht*, is uitgegeven en alom voorhanden:

HANDBOEK VOOR PLAATSELIJKE BESTUREN,

DOOR

Mr. W. R. BOER

EN

Jhr. E. W. J. SIX TOT OTERLEEK,

Ambtenaar bij het Ministerie van Binnenl. Zaken.

OPGEDRAGEN AAN

Mr. S. Baron VAN HEEMSTRA,

Commissaris des Konings in de provincie Utrecht.

Kompleet in ***2 deelen, f 7.40.***

Men leze hierover de gunstige beoordeeling in het Weekblad van Burgerl. Administratie, *waaruit genoegzaam blijkt, dat het een* **onmisbaar HANDBOEK** *is voor een ieder, die tot de* ***Plaatselijke Besturen*** *in eenige betrekking staat.*

*** **G. W. VAN DER WIEL**, te *Arnhem*, geeft uit en heeft alom verzonden:

NIEUWE BOEKZAAL.

MAANDSCHRIFT VOOR DE
PROTESTANTSCHE KERK.

Verschijnt den 1sten van elke maand, in afleveringen van ongeveer 6 vellen druks.

EERSTE NOMMER. NOVEMBER 1852. INHOUD:

BOEKBESCHOUWINGEN. Vijftal Leerredenen. Eene gave der liefde en een werk van pligt. — B. TER HAAR, Zangen van vroegeren leeftijd en nieuwe Gedichten. — J. MOLL, Een wachtwoord in de dienst van het Godsrijk voor onzen tijd. — CH. SEALSFIELD, Nathan, de Squatter-regulator.

MENGELWERK. *Proza:* Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren. — Lukas. — Christelijke waarheid uit dichterlijken mond. — *Poezy:* Hervormingsfeest.

KERKNIEUWS. Binnenland. — Berigten. — Reglement op de Diaconie-Administratie. — Godgeleerde Prijsvragen. — Kerkelijke vragen. — Buitenland.

LETTERNIEUWS.

Den 1sten Januarij 1853 verschijnt de tweede druk (met

het laatste *Kerknieuws*) van het eerste No., en wordt aan de Inteekenaren *gratis* afgeleverd.
Prijs van den jaargang *f* 3,60.

*** De ondergeteekenden, **GECOMMITTEERDEN** uit de COMMISSIE VAN ADMINISTRATIE over de *GEVANGENISSEN* te *Groningen*, zijn voornemens, op WOENSDAG den 3den November 1852, des namiddags te drie uur precies, in het openbaar, bij wege van Inschrijving met beslotene Briefjes, aan den minst inschrijvenden, onder nadere goedkeuring, uit te besteden, de LEVERANCIE van de navolgende **BENOODIGDHEDEN** voor de gemelde GEVANGENISSEN, gedurende het geheele jaar 1853, als: ROGGEBROOD, GROF TARWEBROOD, WITTEBROOD, AARDAPPELEN, RUNDVLEESCH, KALFSVLEESCH, RUNDVET, BOTER, DERDE REIS AFGEMALEN GORT, RIJST, GROENE ERWTEN, GEELE ERWTEN, GROENTEN, ZOUT, PEPER, AZIJN, RAAPOLIE, PATENTOLIE, KAARSEN, GROENE ZEEP, KOFFIJ, CICHOREI, ZOETEMELK, KARNEMELK, STROO, BAGGERTURF, GREENMANK TURF, ZAND, HEIDEN BEZEMS en HEIDEN BOENDERS.

Die hiervan gading maakt, kome op den bepaalden tijd in het Huis van Verzekering alhier, waar, gelijk mede bij H. VAN DER LAAN, Kastelein aan de Breede Markt, de Conditiën van Aanbesteding ter lezing liggen.

De Briefjes van Inschrijving, *op zegel geschreven, door den Aannemer geteekend en de namen van twee Borgen behelzende*, zullen, uiterlijk op den dag der Aanbesteding, des namiddags vóór half drie uur, gelegd worden in eene der twee geslotene Bussen, waarvan de eene geplaatst is ten Huize van Mr. T. J. TEN BERGE, in de Oude Boteringestraat, en de andere in gemeld Huis van Verzekering.

Mr. T. J. TEN BERGE. Mr. A. VAN BERCHUYS.
Mr. W. WOLTHERS.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN van de Gemeente **Bedum** brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de

Najaars-Veemarkt te *Bedum*,

waartoe magtiging is verleend bij resolutie van H.H. GEDEPUTEERDE STATEN van de Provincie *GRONINGEN*, van den 30sten April 1852, no. 23, jaarlijks zal worden gehouden op den TWEEDEN MAANDAG in de maand NOVEMBER, dit jaar invallende op

Maandag den 8 November 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
C. W. P. VAN NAERSSEN.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. KLUGKIST,
Wethouder.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente ***GRIJPSKERK*** notificeren bij deze, dat de **HERFST-VEEMARKTEN** te ***GRIJPSKERK*** **niet** meer zullen plaats hebben op de *twee eerste Woensdagen van de maand November*, **maar** op de **eerste** en **tweede Donderdag in die maand**, zoodat dezelve dit jaar invallen op **DONDERDAGEN den 4den en den 11den November a.s.**

Voorts wordt een ieder verwittigd, dat bij alle **vervoer** van **Rundvee**, binnen deze Gemeente, de **geleiders** moeten voorzien zijn van een **consent van vervoer**, afgegeven door het Gemeentebestuur, vanwaar hetzelve herkomstig is.

GRIJPSKERK, 23 October 1852.
Burgemeester en Wethouders voornd.:
A. J. HESSELINK.
De Secretaris:
T. E. TEENSTRA.

De **DIRECTIE** der ***FRIESCHE STOOMBOOTREEDERIJ*** berigt bij deze, dat de **VAART der STOOMBOOT *WILLEM II***, tusschen *AMSTERDAM* en *LEMMER*, op **den 6den dezer**, tot nadere kennisgeving, zal worden **GESLOTEN**, en ook te gelijker tijd de **BINNENSTOOMVAART** der ***TJERK HIDDES DE VRIES***, zoo mede de **DILIGENCEDIENSTEN** van de *LEMMER* op *LEEUWARDEN* en *HEERENVEEN* zullen worden **GESTAAKT.**

Verloren,

heden namiddag **half twee**, bij het uitgaan uit de Winschoter Schuit: eene **BRIEVENTASCH**, waarin behalve eenige PAPIEREN zonder waarde, een **BANKBILJET** groot *f* **100.** — Die deze terugbezorgt aan het BUREAU dezer COURANT, zal GOED BELOOND worden.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 9den November 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene nette BEHUIZING, get. roode lett. N no. 40, met BLEEKJE en MANGELHUIS, staande en gelegen op vrij eigen grond te *Groningen*, Westzijde in de Nieuwe Ebbingestraat, wordende door A. BINGMAN in eigendom bewoond.

II. De EIGENDOM van eene *behuisde Heemstede*, groot p. m. 8 Roeden, gelegen op den *Horn* onder *Aduard*, bij H. GASTEMA in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch. huur van *f* 6—00.

III. 2 OBLIGATIEN, ieder à *f* **100,** ten laste der Herv. Gem. te *Onderdendam* van 1840, met premie van *f* 30 bij uitloting.

Om te aanvaarden de 2 laatste perceelen dadelijk na den Toeslag en perc. 1 op den 1sten Mei 1853, en te bezien des daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

In den loop van den aanstaanden Winter zal publiek te Koop worden aangeboden: eene wéldoortimmerde kapitale **HEEREN BEHUIZING** met grooten en fraaijen **TUIN**; benevens de **HEEREN BEHUIZING** daarnaast, alles staande en gelegen in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, — toebehoorende aan de Erven wijlen Mevrouw J. D. WOLTHERS. — Nadere informatiën ten Kantore van

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

VERKOOPING VAN KOEIJEN.

De Griffier **J. VERNHOVEN, H.z.**, zal, ten verzoeke van W. MAKKEN, op eerstkomenden DONDERDAG, den 4den November 1852, des namiddags te 2 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Sappemeer*, op zes maanden Krediet, publiek verkoopen: Eene groote partij extra beste **VAALMELKTE** en **TIJGKOEIJEN.**

*** In het midden van de maand December eerstkomende, zal publiek ter verkoop worden aangeboden:

Eene **BEHUIZING**, no. 17 A, zijnde eene beklante ***GROFSMEDERIJ***, met derzelver ERF en TUIN, staande aan de straat te *Grijpskerk*, toebehoorende aan G. E. FERINGA en Vrouw.

Mr. M. DE MUINCK.

ZEEUWSCH IJPENHOUT.

ZATURDAG den 13den November 1852, 's morgens te 11 uur, zal, op de Werf van den Molenmaker J. DE HAAN, buiten het Kleinepoortje, bij *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene extra mooije lading **ZEEUWSCH IJPEN-** en **ESSCHEN STAMMEN** van diverse dikte en lengte.

Van heden af te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Vrijdag den 5den November

e.k. des avonds te 6 uur, is de ondergeteekende voornemens, te *Norg*, prov. *Drenthe*, ten Huize van den Kastelein EGBERT EGBERTS, publiek, ten overstaan van den Notaris Mr. **J. T. KIJMMELL**, te verkoopen:

Een **HUIS**, waarin sinds jaren met goed succes eene ***BAKKERIJ*** is uitgeoefend, en een' TUIN, alsmede eenig VEEN- en BOUWLAND, alles te *Norg* gelegen.

AREND BOER.

*** Ten overstaan van Mrs. **R. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, en **W. A. OFFERHAUS**, Notaris te *Nieuwolda*, zullen, op ZATURDAG den 20sten November 1852, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Logementhouder STERENBERG, te *Noordbroek*, publiek worden verkocht:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR** met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 10 B. *Land*, zullende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 120—00;

Den EIGENDOM van evengemelde *Landerijen*;

De **HEEREN BEHUIZING *VEENHUIZEN*** met daarbij staande SCHUUR en verder GETIMMERTE op **Afbraak**, en voorts nog twee ARBEIDERSWONINGEN met TUINEN en achtendertig perceelen LAND, zoo in vaste en in alle liniën vererveude Beklemming (huur doende *f* 20,00, *f* 20,00, *f* 20,00, *f* 10,00, *f* 15,00 *f* 15,00 en *f* 10,00), en eigendom, als in vollen eigendom; alles staande en gelegen te *Noordbroek.*

Op het grootste gedeelte van welke Landerijen staan eenige duizenden uitmuntende zware EIKEN-, BEUKEN-, ESSCHEN- en andere STAMBOOMEN.

Al de perceelen zullen ieder afzonderlijk worden afgeslagen, zoodat geene massa zal worden aangeboden.

De aanvaarding der Boeren Behuizing en van eene Arbeiderswoning zal plaats hebben op den 1sten Mei 1853, en die der overige perceelen dadelijk na den Finalen Toeslag.

Alles breeder bij de Aanslagbiljettten vermeld, die in tijds ten KANTORE van de Notarissen FEITH, te *Zuidbroek*, OFFERHAUS, te *Nieuwolda*, en QUINTUS, te *Groningen*, zullen zijn te bekomen, terwijl de Voorwaarden van Verkoop mede ten KANTORE van de twee eerstgenoemde Notarissen en ten Huize van Verkoop ter lezing zullen liggen.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen FEKKO BOTJES, op **VRIJDAG** den 26sten November 1852, des namiddags te 3 uur, ten Huize van de Weduwe H. W. K. VAN INGEN, te *Nieuwe Schans*, in openlijke veiling te verkoopen:

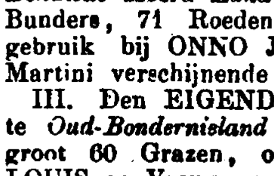

I. Eene BEHUIZING met SCHUUR en BLEEKVELD, aan de Voorstraat te *Nieuwe Schans.*

II. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heerd Land*, te *Nieuw-Beerta* gelegen, groot 11 Bunders, 71 Roeden, 30 Ellen, onder beklemming in gebruik bij ONNO J. ONNES, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van *f* 168—00.

III. Den EIGENDOM van eene Behuisde Heerd *Land*, te *Oud-Bondernisland*, in het Koningrijk *Hannover* gelegen, groot 60 Grazen, onder beklemming in gebruik bij JAN LOUIS en Vrouw, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 300—00.

IV. Den EIGENDOM van ongeveer 3 Bunders *Land*, te *Nieuwolda* gelegen, onder beklemming in gebruik bij DERK SIBOLTS HOVINGA, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van *f* 30—00.

V. Den EIGENDOM van 6 Bunders, 50 Ellen *Land*, nabij de *Scheveklap*, Gemeente *Termunten* gelegen, onder beklemming in gebruik bij TEIJE WOLTHUIS en Vrouw, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van *f* 60—00.

VI. Den EIGENDOM van 1 Bunder, 95 Roeden, 80 Ellen *Land*, op *Duurkenakker*, te *Muntendam* gelegen, onder beklemming in gebruik bij HINDRIK EVERTS HEIKENS, voor eene jaarlijksche, op Michiel verschijnende, huur van *f* 36—00.

Voorts zal op nader te bepalen tijd en plaats in openlijke Veiling, in twee perceelen, ter verkoop worden aangeboden:

Eene **BEHUIZING**, waarin onderscheidene VERTREKKEN en GERIJFELIJKHEDEN, met daarbij behoorenden TUIN, staande en gelegen nabij de Kerk te *Beerta*, tot velerhande Affaires zeer geschikt, in eigendom toebehoorende aan HAIJO E. BOTJES.

De Verkoopconditiën van de zes eerste perceelen zullen in tijds ter lezing liggen ten Verkoophuize, alsmede, met de Bewijzen van Eigendom, ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Ten overstaan van Mr. **H. GUICHART ABRESCH**, Notaris te *Zuidhorn*, zal, zoo spoedig mogelijk, tijd en plaats nader te bepalen, publiek te koop worden gepresenteerd:

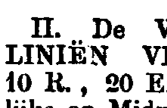

I. Eene op het alleraangenaamst aan den straatweg van *Groningen* naar *Vriesland* gelegene aanzienlijke **BEHUIZING**, zijnde het ***LOGEMENT*** en ***REGTHUIS*** te *Zuidhorn.*

II. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 10 R., 20 Ellen *Tuin* en *Land* gelegen, te *Zuidhorn*, jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doende *f* 34—00.

III. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 71 R., 90 Ellen *Land*, onder *Zuidhorn* gelegen, jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doende *f* 40—00.

Alles behoorende tot de nalatenschap van wijlen SIJTSKE GERRITS BOS, Weduwe EGBERT JANS OSSENTJUK.

VOORTS

wordt een IEDER, welke iets SCHULDIG is aan, of te VORDEREN heeft van nu wijlen gemelde Wedw. **E. J. OSSENTJUK**, verzocht, **binnen veertien dagen na dato dezer**, daarvan OPGAVE of BETALING te doen, ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris.

ZUIDHORN, 2 November 1852.
Mr. H. GUICHART ABRESCH.

TE HUUR,

om dadelijk te aanvaarden:

Drie **KORENZOLDERS**, het PAKHUIS ***ENKHUIZEN***. Te bevragen bij den Eigenaar J. T. HAVINGA, aan Der-A.

Het **KANTOOR** van ***H. EVERS*** is verplaatst van het Schuitendiep naar het Kleinepoortje, boven den Kastelein KRAAK.

Let Wel.

De ondergeteekende berigt door deze het geachte Publiek binnen en buiten deze Stad, dat hij van M. J. POR heeft overgenomen, die sedert eene reeks van veertig jaren door Z. met goed succes gedrevene **HANDEL** in **VROUWEN HOEDEN**, en dat hij daarin blijft continueren, minzaam aanbevelende in alles, wat tot dat Vak betreft heeft. Ook heeft hij ontvangen een fraai assortement te **BRABANDSCHE KANTEN** tot **zeer lijke prijzen.**

FOKKO NIEWOLD BOSCH,
Ondernemer van publieke Verkoopingen, regt tegenover zijn Boelhuis in de Gelkingestraat.

*** ONTVANGEN aan het Magazijn van

G. MEDDENS

de **Modellen** van **Hoeden**, **Mantels**, **Ma**[...] en verdere **Nouveautés**, **Chals** en **Stoffen** dit **Saizoen**, welke van af morgen zullen uitgestald.

GRONINGEN, 2 November 1852.

DE GERENOMMEERDE

Parfumerie

van **E. RIMMEL**, te ***Londen***, *Parfumeur H. M. de Koningin van Engeland*, zijn voor *Groning*[...] bekomen bij **J. F. OTTE**, aldaar.

Bij mij zijn ook nog verkrijgbaar **ANINO'S** en gebruikte **PIANO'S** zeer zuinige prijzen.

MAGAZIJN VAN BORDUURWERK

van *MATHILDE EISENBACH*, Oude Ebbingestraat, op den hoek van de Kwinken[...]

Is ontvangen: eene partij **Nieuwe begonnene MES HANDWERKEN**, **BORDUURPATRONEN** en vele andere tot dit Vak behoorende **A**[...]**KELEN**, en is ruim voorzien van **GOUDEN ZILVEREN FRANJES** en **GALON.**

De ondergeteekende maakt aan hare geëerde begunstigers bekend, dat zij de *nieuwe modellen* **WINTERHOEDEN** ontvangen heeft.

F. VAN SLOGTEREN,
op den hoek van de Peperst[...]

N. G. JONGEBLOED, aan de Markt, heeft de eer te berigten, dat bij hem gen zijn de MODELLEN van **DAMES** [...]**TERHOEDEN.**

DAMES MANTELS,

volgens de **nieuwste modellen** vervaardigd *f* **8** en hooger, zijn van af den 2den November voorhanden bij

W. FEIS, Rz., te ***Winschoten***

welke mede onder de **WINTERSTOFFEN** heeft vangen: NIEUWE PATRONEN voor DAMES [...]DEN, HEEREN PALETOTS en VESTEN, eene [...]lijke partij extra fraaije BUKKINS, WINTERDO[...] ENZ.; bij wien tevens voorradig zijn: gemaakte [...]REN DUFFELSCHE PALETOTS van *f* **9**—[...] hooger.

Uitverkoop.

M. S. ENGERS, te ***Winschoten***

berigt mits deze, dat, ten gevolge van vertrek naar zijn **MAGAZIJN van MANUFAKTUREN GARENS, LINTEN, VEREN en BE**[...]**TIJKEN finaal** zal worden **opgeruimd**; dat zijne kapitale **BEHUIZING**, staande aan Langestraat, No. 8, voorzien van DUBBELEN ING[...] onderscheidene VERTREKKEN, ruime ZOLDERS, ENZ. met annex PAKHUIS, uitkomende aan de ***UIT DE HAND TE KOOP*** en bij den[...] bevragen is.

Bij den ondergeteekende, **Tab**[...]**fabrikant en Kruidenie**[...] ***Uithuizen***, is gelegenheid tot [...]sing, *op billijke voorwaarden*, voor [...] **LEERLING**, van de Pr. G. en niet beneden de **tien** jaren.

Tevens is bij den ondergeteekende in ***HUUR den 1sten Mei*** 1853: een **HUIS**, gelegen aan de *straat* aldaar, naast de kerk der H. G., thans door den Apotheker J. SMIT.

Adres met *franko* Brieven aan den ondergeteekende
S. G. GEERTSEMA.

COCOS-ZEEP.

DEZE [...] schuimt sterk, oogenblikkelijk, is bevorderlijk voor de gezondheid, schrampen en schavingen zeer spoedig, zuivert en [...] alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en bl[...] geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een stuk voor 15 c.

Zij is ook verkieslijk boven andere Zeepen voor het [...]schen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen S[...] daar zij, van eene zuiverder en minder scherpe [...]reid, de kleuren minder aandoet en de wol meer [...]

De goede Echte Soort, die in onderstaande **DE**[...] te verkrijgen is, heeft den Naam H. KERCKHOFF wel op de Zeep als op het Etiquet.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Delft* A. W. C. KEIJZER; te *Groningen* bij C. RIKKE[...] J. F. OTTÉ; te *Winschoten* bij G. WASMAN, te [...] bij H. P. A. VAN GORCUM; te *Veendam* bij S. [...]NYE; te *Meppel* bij de Wedw. BRANDERHOR[...] in de overige steden des Rijks.

EEN BOEKBINDERSKNECHT,

vlug en net kunnende **INNAAIJEN** en **CA**[...]**NEREN** en van goed zedelijk gedrag, VAST W[...] verlangende, adressere zich franko, onder letters A. B. C[...] het BUREAU dezer COURANT.

2 WAGENMAKERSKNECHTEN,

dadelijk **WERK** verlangende, vervoegen zich bij J. LANGE, *Mr. Wagenmaker*, in de Nieuwe-Kerkstraat.

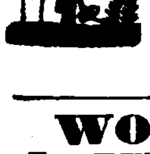

Op een **Buiten** bij *Groningen* vraagt men een **gehuwd PERSOON**, bekwaam den TUIN- en AKKERBOUW. Adres met ten Briefjes, onder letter C, aan het BUR[...] dezer COURANT.

WORDEN VERLANGD:

Een **BEDIENDE** in eene **SOCIETEIT** en **MARKEUR.** Te bevragen aan het BUREAU d[...] COURANT.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSE[...]

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 2den November 1852, no. 88.

(Vervolg der Nieuwstijdingen.)

PARIJS, 28 October.

Het voornaamste onderwerp der gesprekken van den dag is de komst van den Emir *Abd-el-Kader* in deze hoofdstad. De genoemde Arabische bevelhebber is heden namiddag, met den spoortrein van Orleans, alhier aangekomen. Een honderdtal personen, onder welke zich de generaal *Daumas*, vroeger directeur der Algerijnsche zaken bij het ministerie van oorlog, bevond, wachtten den Emir aan het stationsgebouw op.

Zoodra de trein was aangekomen, heeft de Emir den wagen verlaten, vergezeld door den kolonel *Boissonnet*, gouverneur van het kasteel van Amboise, en twee personen van zijn gevolg. De generaal *Daumas* heeft den Emir met hartelijkheid omhelsd en geleid naar een rijtuig, 't welk voor hem gereed werd gehouden. De Emir en de kolonel *Boissonnet* zijn daarop door den generaal *Daumas* geleid naar een hôtel in de straat Rivoli, waar de Emir eenige vertrekken zal bewonen. Zijn verblijf alhier zal, naar men meldt, slechts van korten duur zijn. De omstanders zijn getroffen geweest door het gunstige voorkomen van den Emir en door de verstandige uitdrukking zijner gelaatstrekken. Hij was klaarblijkelijk zeer vergenoegd.

(Te Parijs spot men overigens geweldig met den eed van *Abd-el-Kader*. Men vraagt, welk vertrouwen de Prins-President in dien op den Koran gezworen eed kan stellen, bij, die zelf een eed op het Evangelie heeft geschonden. Of zou de Prins-President misschien denken, dat een eed op den Koran heiliger en krachtiger is, dan een op het Evangelie? Daar zijn er die denken, dat *Abd-el-Kader* zijn woord niet zal houden, maar spoedig naar Afrika vlugten, om den oorlog op nieuw te beginnen. Zelfs zijn er die beweren, dat hij enkel met dit oogmerk is in vrijheid gesteld, en om de Fransche troepen, welke men in Europa niet kan of durft gebruiken, in Afrika de handen vol werk te geven.

— In Fransch Guyana is door eenige getransporteerden eene poging gedaan, om eene goelet te bemagtigen, doch in tijds verijdeld. Twee personen zijn gedood en verscheidene gekwetst.

Van den 29sten. Prins *Jerôme Bonaparte*, president van den Senaat, heeft met den vice-president, den heer *Mesnard*, en den heer *Baroche* eene belangrijke bijeenkomst gehouden, ten einde over het senatus-consult tot herstel des Keizerrijks te spreken. Men verzekert dat in alles zal worden gehandeld ingevolge de jongste constitutie.

Belangrijk nieuws is er overigens niet te melden.

Gisteren avond had eene luisterrijke voorstelling in de opera plaats, die door den President werd bijgewoond. Eene cantate van den heer *Boyer*, en vooral de woorden welke herinnerden aan het gezegde: *Het Keizerrijk brengt vrede*, werden met de luidste bijvalsbetuigingen toegejuicht. *Abd-el-Kader* en zijne vrienden woonden in hun nationaal kostuum de voorstelling bij; in eene der pauseringen bragt de Emir den President een bezoek in zijne loge; de balling werd met eerbied door allen begroet. Te 2½ uur 's nachts verliet de President de zaal, onder duizendmaal herhaalde kreten: „*Leve de keizer!*"

Van den 30sten. Bij den jongsten opstand in de provincie Constantine, hadden vijftig tot dwangarbeid veroordeelde militairen zich loffelijk onderscheiden, door onder het vuur van den vijand aan de fortificatiën te arbeiden, of levensmiddelen te escorteren. De gouverneur-generaal van Algerie heeft van hun gedrag een loffelijk rapport opgemaakt, en het aan den President gezonden, die hun den verderen straftijd heeft kwijtgescholden.

Abd-el-Kader zal het middagmaal op aanstaanden Woensdag gebruiken bij den minister van oorlog en aldaar den avond doorbrengen.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 October.

De heer *de Brouckère* heeft bepaaldelijk afgezien van den last om een nieuw kabinet zamen te stellen.

(Het vormen van een parlementair kabinet in België schijnt alzoo met elken dag moeijelijker te worden, zoodat het zich laat aanzien, dat Z. M. een bloot administratief bewind zal benoemen, ten einde de aangelegenheden des lands niet langer stremming te doen ondervinden.)

— De kamer van vertegenwoordigers heeft heden besloten, dat zij niet tot den 9den November zou uiteen gaan, gelijk men had gemeld, maar dat zij hare werkzaamheden zou voortzetten.

NEDERLAND.

STATEN GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Vrijdag den 29sten October.

In deze zitting zijn ingekomen de geloofsbrieven van het nieuw benoemde lid der Kamer, den heer *G. W. van Dam van Isselt.* — In handen gesteld eener commissie van drie leden, waartoe door den voorzitter worden aangewezen de heeren: *van Sasse van Ysselt*, *Blankenheym* en *Tonckens*. Gedurende eene korte schorsing der zitting heeft zich de commissie met dat onderzoek bezig gehouden. — Teruggekeerd brengt zij bij monde van den heer *van Sasse van Ysselt* rapport uit, waaruit blijkt, dat de geloofsbrieven in orde zijn bevonden. — De heer *van Dam* neemt daarop zitting. — Is ingekomen o. a. eene koninklijke boodschap, ten geleide van het verslag der algemeene rekenkamer over 1851. — Aangenomen voor kennisgeving.

Door den voorzitter worden tot leden der commissie voor de verzoekschriften over 1852—1853 benoemd de heeren *van den Dries*, *van Weel*, *Insinger*, *van der Lek de Clerq* en *van Dam van Isselt.*

Zijn ingekomen twee adressen, als: 1) van de Nederlandsche maatschappij tot bevordering der geneeskunst, aandringende op eene hervorming der geneeskundige staatsregeling; 2) van den gemeenteraad van Heerenwaarden, verzoekende ingedeeld te worden in het kiesdistrikt Zalt-Bommel. — Beide adressen worden aan de benoemde commissie verzonden.

Van de Tweede Kamer zijn ontvangen de zes door die Kamer laatstelijk aangenomen ontwerpen van wet. — Verzending naar de afdeelingen.

Men gaat over tot de zamenstelling derzelve, zullende in de volgende zitting de namen der voorzitters en ondervoorzitters worden medegedeeld. Daarna is de zitting gescheiden.

Tweede Kamer.

Zitting van Donderdag den 28sten October.

Heden heeft de aangekondigde zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal wegens het niet in genoegzamen getale opkomen van leden geen plaats kunnen hebben. De voorzitter heeft medegedeeld dat:

1). is ingekomen eene missive van den minister van koloniën, houdende mededeeling eener publicatie van den gouv. gen. van Nederl.-Indië betrekkelijk de tarieven van in-, uit- en doorvoer, en

2). dat de commissiën van rapporteurs voor de wets-ontwerpen:

tot regeling der ontvangsten en uitgaven wegens verstrekkingen tot den 31sten Dec. 1852, en

tot wijziging der bestaande tolttarieven op het eiland St. Martin (Nederl. gedeelte),

met hare eindverslagen gereed zijn en die ter tafel brengen. De bijeenkomst is daarop gesloten.

Zitting van den Vrijdag 29sten October.

De verschillende in de bijeenkomst van gisteren voorgelezen stukken zijn heden, daar er een genoegzaam aantal leden tegenwoordig was, bepaald ter tafel gebragt. Omtrent de publicatie van den gouverneur-generaal van Ned. Indië, tot veranderingen der tarieven van den in-, uit- en doorvoer, is besloten, dat stuk te doen drukken en ronddeelen, en in handen te stellen eener commissie van vijf leden, waartoe door den voorzitter worden benoemd de heeren *Verweij*, *van Akerlaken*, *de Moraas*, *Bots* en *de Poorter.*

De beraadslagingen over de beide wets-ontwerpen wegens de verstrekkingen en St. Martin, (waarvan de verslagen bereids zijn gedrukt en welker behandeling spoed vereischt) zijn bepaald op morgen ochtend te elf uur. — Na het uitbrengen van rapport op eenige verzoekschriften, bij monde van den heer *Beens*, is de zitting gescheiden.

Zitting van den 30sten October.

In de zitting van heden hebben de beraadslagingen plaats gehad over het wetsontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven wegens verstrekkingen tot den 21sten December 1852. Nadat de minister van financiën, die zich, bij ongesteldheid van den minister van oorlog, met de verdediging belast had, de daartegen gemaakte bedenkingen had beantwoord, is het voorstel in stemming gebragt en daarbij met 31 tegen 4 stemmen aangenomen.

(*Tegen* hebben gestemd de heeren: *van der Linden*, *Westerhoff*, *van Hoëvell* en *Bachiene.*)

Daarna is het wets-ontwerp tot vrijlating van den doorvoer op het eiland S. Martin (Nederlandsch gedeelte), zonder beraadslaging, met algemeene (35) stemmen *aangenomen.*

'sGRAVENHAGE, 29 October.

H. M. de Koningin is gisteren middag van HD. reis naar het buitenland in deze residentie teruggekeerd.

— De weinige werkzaamheden van de Tweede Kamer der Staten Generaal gedurende deze week zijn het gevolg van een besluit der centrale afdeeling, die aan de leden den noodigen tijd hebben willen geven, om zich voor te bereiden tot het onderzoek van het hoogstbelangrijk wets-ontwerp, houdende het *reglement op het beleid der Regering in Nederlandsch Indië*, en met welk onderzoek in de sectiën Dingsdag aanstaande een begin zal gemaakt worden.

Het vroeger gegeven berigt van een op handen zijnd reces der Tweede Kamer, tot dat door de regering de antwoorden op de voorloopige verslagen over de begrootingswetten zouden zijn gereed gemaakt, was ongegrond. De Kamer zal, in afwachting van die antwoorden, vele der aan haar aangeboden wetsontwerpen achtervolgens in de sectiën onderzoeken.

— Het *Staatsblad* no. 184 behelst het besluit van den 17den October 1852, houdende intrekking der bepalingen, voorkomende onder lett *c.* en *d* van dat, van den 9den Januarij 1841 (*Staatsbl.* no., 2). Dit besluit behelst de volgende overweging:

„Overwegende, dat de voorwaarden onder lett. *c* en *d*, van het Kon. besl. van den 9den Januarij 1841 (*Staatsbl.* no. 2) opgelegd aan de Afgescheidenen van het Hervormd kerkgenootschap, welke zich als eene Christelijke Afgescheidene gemeente zouden verlangen te vestigen, geheel overbodig zijn te achten, naardien met opzigt tot laatstbedoelde bepaling in het bijzonder het niet afleggen van zoodanige verklaring, geene de minste inbreuk kan maken op de regten, welke het Hervormd of eenig ander kerkgenootschap, krachtens welken titel ook, bezit." — De bij dit besluit ingetrokken bepalingen luiden aldus:

„*c.* Eene verklaring, dat zij in de kosten van hunne eeredienst, mitsgaders in de verzorging van hunne behoeftigen buiten bezwaar van het Rijk zullen voorzien, zullende echter deswege geene andere waarborg worden gevorderd."

„*d.* Gelijke verklaring, dat zij nimmer eenige aanspraak zullen maken op de bezittingen, inkomsten en regten van het Hervormd kerkgenootschap of van eenige andere Godsdienstige gezindheid, en aan de wetten van den Staat zullen gehoorzamen."

— Het vertrouwen op de dienst van den Holl. spoorweg is geschokt. Reeds vernemen wij, dat de verhuurders van rijtuigen er van profiteren. Te Voorburg hoort men nu weder als voor tien en twaalf jaren van togten met rijtuig en paarden naar Rotterdam spreken, ja zoodanige reizen naar Amsterdam behooren thans niet meer onder de zeldzaamheden. De schuiten van 's Gravenhage naar Delft, Rotterdam en Leiden trekken weder meer passagiers en ook de diligences hebben meer personen te vervoeren. Waren de ongelukken met den spoorwagen in den zomer gebeurd, een en ander zou nog veel meer in het oog vallen.

Van den 30sten. Naar men verneemt zullen de afdeelingen der Tweede Kamer zich in de volgende week bezig houden: 1) met het onderzoek van het voorstel tot *enquête* nopens den toestand der nationale visscherijen; en 2) met de voordragten omtrent het beleid der regering in de Nederl. Oost- en West-Indische bezittingen. Men rekent, dat met de beraadslagingen over de begrootings-wetten tegen de helft der maand November een aanvang zal kunnen worden gemaakt.

— Den 29sten Oct. heeft de minister van binnenl. zaken voorloopig, met ingang van den 1sten Nov. 1852, en tot wederopzeggens toe, als telegrafisten der derde klasse in dienst gesteld: *Cornelis Brieve*, *Willem Brinck*, *Hermanus Bernardus Goudriaan*, *Teunis de Jager*, *Henricus Johannes van der Linde*, *Wilhelm Eduard Ringer*, *Kornelis Schraver*, *Willem Sloet tot Westerholt*, *Hendrick Smit*, *Gerardus van der Teen.*

AMSTERDAM, 29 October.

Z. Exc. de minister van binnenl. zaken heeft gisteren, vergezeld van den heer inspecteur *van der Kun*, van den hoofdinspecteur *Conrad* en van andere deskundigen, een groot gedeelte van den Hollandschen spoorweg geïnspecteerd.

Hebben wij in der tijd onderscheidene berigten, ons over het bewuste ongeval op straks genoemden spoorweg, toegezonden, niet geplaatst, omdat, naar ons begrip, deskundigen het oordeel daarover behoorden uit te spreken, thans vernemen wij van iemand, wiens berigten ons tot heden niet de minste aanleiding gaven tot wantrouwen, dat het officiële rapport der commissie van onderzoek, betreffende deze aangelegenheid, weldra openbaar gemaakt en daaruit blijken zal, dat al hetgeen men van verrot hout, als oorzaak van het ongeval, heeft gezegd, bezijden de waarheid is. *(Amst. Ct.)*

— De regtbank alhier heeft l.l. uitspraak gedaan in de zaak betreffende het instorten, op den 18den Mei l.l., van het pakhuis *de Roode Schulpen*, door welk ongeval verscheidene werklieden waren bedolven, van welke twee waren gedood en drie meer of minder ernstig gekwetst. Zij heeft de drie beklaagden, zijnde de heeren *J. H. Brackman*, lid der firma *C. Plaat & Zoon*, mr. metselaar, *C. C. Verweyde*, mr. timmerman en makelaar, en *M. B. Nijkerk*, slooper, vrijgesproken, op grond, dat het niet bewezen was, dat de instorting was veroorzaakt door hunne onvoorzigtigheid, daar de bouwvallige toestand van het pakhuis op zich zelven de oorzaak der instorting kan geweest zijn.

— Wij vernemen, dat de heer *P. Huidekoper*, gezagvoerder van het koopvaardijfregat *de Prins Frederik der Nederlanden*, met dien bodem voor weinige dagen in het Nieuwe-Diep binnengekomen, voor den Leidschen Akademie-tuin heeft aangebragt eene kist met planten van Oost-Indië, welke onder de zeldzaamste behooren, die ooit naar Europa zijn gevoerd. Behalve de boomen, die de gutta-percha en de gutta-gom opleveren, bevindt zich daarbij een schoon exemplaar van den Sumatraschen Kamferboom (Dryobalanops Camphora Colebr.). Deze planten bevinden zich in een' volmaakt goeden toestand en het laat zich voorzien, dat dezelve zullen behouden blijven. Men erkent daarin op nieuw de belangstelling van den heer *Teijsman*, directeur van den plantentuin van Buitenzorg, in de bevordering der kruidkundige wetenschap, maar alle lof moet deswege toegekend worden aan den waardigen gezagvoerder, den heer *Huidekoper*, zonder wiens naauwlettende zorgen, gedurende de reis aan deze planten besteed, de uitslag welligt niet zoo gunstig zou zijn geweest, daar de genoemde planten zeker behooren onder die, welke het moeijelijkst worden overgebragt.

— Het weekblad *de Wekker* had zich den 7den October zeer ongunstig en hartstogtelijk uitgelaten over de benoeming van den onderwijzer te Buren op het eiland Ameland; thans door ons den 31sten October beter ingelicht, erkent het zijne dwaling, en moet de handelwijze van Z. Exc. den heer minister goedkeuren, ofschoon het volhoudt, dat het beginsel tegen zijne overtuiging strijdt, terwijl het ten slotte te regt aandringt op eene nieuwe wet op het stuk van onderwijs.

— Wij vernemen, dat de Koning der Belgen den Nederlandschen minister van binnenlandsche zaken tot grootkruis der Leopolds-Orde zoude benoemd hebben. Volgens diezelfde door ons ingewonnen berigten, zijn de heeren *van der Kun*, inspecteur van den waterstaat, en *Mazel*, secretaris-generaal van het ministerie van buitenlandsche zaken, tot kommandeurs, en de heer *Eyssel*, referendaris bij het ministerie van binnenlandsche zaken, tot officier dier orde benoemd.

UTRECHT, 31 October.

In April was het getal der aan onze hoogeschool gerecenseerde studenten.............................. 377

Sinds den 1sten Augustus tot op heden zijn op nieuw ingeschreven.............................. 142

zoodat het getal ingeschrevenen thans 519 bedraagt. Telt men hieraf 24, die sinds April zijn gedoctoreerd of hun proponents-examen hebben gedaan, dan blijft het getal hier *werkelijk* studerende 495. Naar wij meenen, is onze akademie de meest bezochte der drie akademiën.

HELLEVOETSLUIS, 27 October.

Deze gemeente ligt in diepen rouw gedompeld; 9 varensgezellen zijn bij hunne pogingen om een strandend vaartuig te helpen, eene prooi der golven geworden. Acht weduwen, [illegible] onder drie, welke in zwangeren toestand verkeeren, [illegible] het verlies hunner echtgenooten, 26 kinderen dat hunner vaders! De droefheid gaat alle beschrijving te boven [illegible] der werd beroofd van zijne drie kinderen, welke [illegible] tot steun waren en wier bijstand hij nu moet derven. Groot is dan ook de verslagenheid der geheele gemeente [illegible] verlies.

LEEUWARDEN, 28 October.

Naar aanleiding van het gewijzigd reglement tot voorkoming der verspreiding van de besmettelijke longziekte onder het rundvee in deze provincie, is weder last gegeven tot het dooden van 29 runderen, welke door die ziekte waren aangetast, makende sedert de inwerkingtreding der betrekkelijke reglementaire verordeningen (17*den December* 1849) een totaal van 5580 runderen.

ASSEN, 28 October.

Bij de Dingsdag plaats gehad hebbende opening der stembriefjes, in het hoofdkiesdistrict *Assen* ingebragt ter verkiezing van een lid der Provinciale Staten van dit gewest, is gebleken, dat er in het geheel 463 stembriefjes waren ingeleverd, waarvan op den heer mr. *H. Vos* 170 stemmen zijn gevallen, en op den heer mr. *J. T. Homan* 68, zoodat tusschen deze heeren eene herstemming moet plaats hebben, die bepaald is op den 8sten Nov. e.k.

— Aan *M. Swijghuijsen Reigersberg* c.s. is door den min. van binn. zaken vergunning verleend tot inpoldering van gronden in de gemeente Roden en Peize.

— Bij Koninklijk besluit van den 26sten October j.l., heeft Z. M. goedgevonden o. a. te bepalen, dat zullen aftreden als burgemeesters in de provincie Drenthe, op 1° Januarij 1856: *J. Alingh*, te Borger; *S. van Roijen*, te Diever en Vledder; mr. *H. Tonckens*, te Eelde; mr *C. L. Kniphorst*, te Gieten; *W. F. Kymmell*, te Havelte; *A. H. Burghgraef*, te Peize; *J. Oldenbandringh*, te Ruinen; mr. *J. T. Nysingh*, te Ruinerwold; *J. Boelken*, te Sleen; *C. H. W. van der Feltz*, te Vries; *L. Rikkers*, te Koevorden; *J. E. Slot*, te Meppel; mr. *H. Homan*, te Rolde; *C. W. Ellents Kymmell*, *L...*, te Smilde; mr. *J. W. J.* baron *de Vos van Steenwijk*, te Nijeveen; — en op 1° Januarij 1857: *J. A. Meursing*, te Anlo; *H. J. Oosting*, te Assen; mr. *S. J. Oosting*, te Beilen en Westerbork; mr. *J. A. ten Holte*, te Dalen; mr. *G. W. van der Feltz, jr.*, te Dwingelo; mr. *L. O. Tonckens*, te Emmen; *T. Braams*, te Gasselte; mr. *L. Carsten*, te Hoogeveen; mr. *L. Homan*, te Norg; mr. *S. Hellinga Tonckens*, te Odoorn; mr. *J. P. Willinge*, te Oosterhesselen en Zweelo; mr. *C. W. Ellents Kymmell*, te Roden; *J. L. Nysingh*, te de Wijk en Zuidwolde; jhr. mr. *P. A. G. de Milly*, te Zuidlaren.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 30sten October.

Aanwezig: de heeren V. IMHOFF, LOHMAN, DOORNBOSCH, V. HEIJNINGEN BOSCH, V. HOUTEN, SLOT (voorzitter), WICHERS, DE SITTER, DOMMERING, V. ITTERSUM, MULDER, TRIP, OUDEMAN en SWAAGMAN.

Door den voorzitter wordt ter tafel gebragt:

1) *De begrooting der stedelijke inkomsten en uitgaven over* 1853. Burg. en weth. zeggen dat zij in het laatst van Augustus ontvangen hebben een besluit van Ged. Staten van den 19den, waarbij aan hen mededeeling werd gedaan van de door den Koning goedgekeurde voorschriften en model-begrooting. Zij hebben hiervan aan den raad kennis gegeven in de vergadering van den 1sten Sept., met bijvoeging dat zij door die nieuwe inrigting der begrooting niet in staat waren te voldoen aan art. 203 der gemeentewet. Zij hebben thans de eer, haar met de bijlagen en eene uitvoerige memorie van toelichting aan den raad aan te bieden, waarbij zij nog eenige mededeelingen voegen omtrent de inrigting dezer begrooting. Zij hebben gemeend de jaarwedden der verschillende ambtenaren, tot meerdere onderscheiding, onder verschillende opschriften te moeten brengen en voorts bij de kosten van onderhoud der gemeente-eigendommen, die betrekkelijk het veenkantoor zooveel mogelijk afzonderlijk te moeten houden en te onderscheiden van die der overige gemeente-eigendommen. — Zij stellen alsnu voor, de begrooting op de secretarij voor een ieder ter lezing neder te leggen, de begrooting in druk en de bijlagen in afschrift, tegen betaling der kosten, algemeen verkrijgbaar te stellen, voorts om burg. en weth. op te dragen hiervan openbare kennisgeving te doen en om eindelijk de begrooting in 2 afdeelingen te onderzoeken.

Dit voorstel goedgekeurd zijnde, worden, bij de trekking der afdeelingen, als leden der eerste afdeeling uitgetrokken: de heeren V. IMHOFF, DOORNBOSCH, V. HEIJNINGEN BOSCH, V. CALCAR, UPMEIJER, WICHERS, ROELFSEMA, TRIP, OUDEMAN en MEIJER, en als leden der tweede afdeeling: de heeren V. HOUTEN, CREMERS, ONNES, DOMMERING, QUINTUS, V. ITTERSUM, MULLER, MULDER, DE LA FAILLE en SWAAGMAN. Van de wethouders wordt de heer LOHMAN bij de eerste, de heer DE SITTER bij de tweede afdeeling gevoegd.

2) *Kantbeschikking* van den Commissaris des Konings in deze provincie, van den 22sten Oct., waarbij mededeeling wordt gedaan van eene missive van den minister van binn. zaken, *betrekkelijk een op te rigten beurtveer tusschen Groningen en Meppel.* — Burg. en weth. stellen voor om Ged. Staten te berigten, dat ook bij hen het voornemen bestaat om genoemd beurtveer op te rigten en hen te magtigen, om daaromtrent met Ged. Staten te onderhandelen. — Goedgekeurd.

3) *Concept-raadsbesluit, strekkende, om een subsidie van f 400 voor de harddraverij, op den 28sten Aug. l.l. gehouden, aan de commissie voor de feestviering van dien dag, uit te betalen* en burg. en weth. te magtigen om, na bekomene goedkeuring van Ged. Staten, over die som uit den post van onvoorziene uitgaven van de begrooting van 1852 te mogen beschikken. — Goedgekeurd.

4) *Voorstel van burg. en weth.* om van Ged. Staten magtiging te vragen om uit den post van onvoorziene uitgaven van de begrooting van 1852, de som van *f* 7,56 uit te betalen, zijnde kosten, gevallen op den openbaren verkoop van losse goederen door den notaris J. H. GEERTSEMA op den 30sten Junij l.l., en voorts om de opbrengst van dien verkoop, ad *f* 52,93, op den post van onvoorziene ontvangsten te stellen. — Goedgekeurd.

5) *Voorstel van den voorzitter* om eenige voorwaarden van verpachtingen en verhuringen ter secretarij neder te leggen en die bij de volgende vergadering te behandelen. — Goedgekeurd.

6) *Rapport over het verzoek van de voogden van Antonij-Gasthuis;* waarbij is geconcludeerd om aan dat gesticht in eigendom over te laten de gebouwen, die vroeger voor de verpleging van krankzinnigen bestemd waren, tegen eene schadeloosstelling van *f* 185.

De heeren V. HEIJNINGEN BOSCH en TRIP verzoeken als voogden van dat gasthuis zich, overeenkomstig art. 46 der gemeentewet, van de stemming te mogen onthouden.

Zonder hoofdelijke stemming wordt de conclusie van het rapport aangenomen.

7) *Voorstel van den heer* DE LA FAILLE *omtrent de benoeming van eene stadsvroedvrouw door den raad.* De voorzitter brengt dit onderwerp in beraadslaging, na in het kort medegedeeld te hebben, wat daarover in eene vorige vergadering was voorgevallen.

De heer SWAAGMAN heeft zich den tijd en de gelegenheid ten nutte gemaakt, om de betrekkelijke stukken na te zien en te onderzoeken, omdat, hoezeer de zaak zelve van weinig gewigt is, het beginsel, dat hier behandeld wordt van grootte en belangrijke gevolgen is. Hij deelt als gevolg van dat onderzoek zijn gevoelen hieromtrent mede, dat de benoeming door den raad moet geschieden. In artt. 134—149 der gemeentewet zijn eene reeks van bepalingen opgenomen, waartoe de raad alleen bevoegd, maar ook gehouden is, tot regeling en het bestuur van de huishouding der gemeente. Zoo zeer de gemeentewet verbindende is terstond na hare afkondiging, is ook de raad verpligt tot de benoemingen, bij art. 145 bedoeld, n.l. van alle gemeente-ambtenaren en bedieningen, wier benoeming niet bij deze wet of *de* plaatselijke verordeningen aan anderen is opgedragen.

Bij de gemeentewet nu is de benoeming van stadsvroedvrouw niet opgedragen aan anderen; evenmin bij de plaatselijke verordeningen in dit artikel bedoeld. Men moet toch onder *de* plaatselijke verordeningen hier opgenoemd die verordeningen verstaan, waarvoor de voorschriften in artt. 150—178 zijn opgegeven. Zoolang dus zulk eene verordening niet in het le-

zetredan is, moet de benoeming geschieden door den raad en zij zou, dus onwettig zijn, indien ze door burg. en wethouders werd gedaan. De wet mag hier alleen het rigtsnoer zijn, en dan moet de benoeming door den raad geschieden, zooals zulks ook telkens plaats had bij andere dergelijke benoemingen als van een instituteur voor de vroedvrouwen, heelmeester der Herv. diakonie, den hospitaalmeester, enz. — Spr. ziet zich in zijn gevoelen nog bevestigd door de bepaling van art. 179, waarbij onder letter *l* aan burg. en weth. alleen het toezigt op de publieke gezondheidsdienst wordt opgedragen.

Men heeft zich voorts beroepen op artt. 290 en 291 der gemeentewet, doch ook na aandachtige lezing dier artikels blijft hem dat beroep onbegrijpelijk, dewijl daar wordt gesproken van vervanging der verordeningen, door anderen omtrent punten, die bij de wet niet zijn geregeld; maar daarvan kan hier geen sprake zijn, want dit punt is geregeld, hierin is door de wet voorzien, door de bepaling omtrent de benoeming in art. 145. De zaak komt spreker duidelijk voor, en hij meent, dat hier geen twijfel meer kan bestaan.

De heer WICHERS heeft de discussiën, die over dit onderwerp gevoerd zijn, met aandacht nagegaan, omdat het een beginsel van het hoogste aanbelang geldt. Zonder er over te willen uitweiden, dat het waar is, dat eene benoeming door den raad in den regel niet zoo goed zal kunnen geschieden als door een kleiner getal personen, wil hij zich alleen bij de wet bepalen. Het aangehaalde art. 145 zegt: „bij (de raad) benoemt alle gemeente-ambtenaren en bedienden, wier benoeming niet bij deze wet of de plaatselijke verordeningen aan anderen is opgedragen."

Men heeft in de vorige zitting gezien, dat er eene vroegere verordening is, waarbij de benoeming aan burg. en wethouders is opgedragen; de benoeming wordt dus volgens de letter van die verordening letterlijk aan anderen opgedragen dan den raad. In art. 145 wordt gesproken van *de verordeningen*, onverschillig welke, en alle vorige verordeningen blijven bestaan, totdat ze door de wet zijn afgeschaft of door andere vervangen, alzoo ook de verordening hier bedoeld. Uit art. 177 blijkt, dat jaarlijks een opzettelijk onderzoek ingesteld en verslag aan den raad gedaan moet worden omtrent de verordeningen, waarbij straf is bedreigd, om aldus de verkeerde meening te voorkomen, alsof die verordeningen in onbruik zouden zijn geraakt; het blijkt dus hieruit, dat deze verordeningen blijven bestaan. Datzelfde beginsel vindt men in art. 291 terug, 't welk eveneens speciale bepalingen inhoudt omtrent de verordeningen, tegen wier overtreding straf is bedreigd en welke binnen vijf jaren met de gemeentewet in overeenstemming moeten worden gebragt, waaruit dus voortvloeit, dat alle andere verordeningen nog langer dan die 5 jaren kunnen voortduren.

Dergelijk beginsel, als in art. 145 omtrent den raad, vindt men ook in art. 179 *b* ten opzigte van burg. en wethouders. Wanneer dit alles alzoo met elkander in verband beschouwd wordt, dan blijkt het ten duidelijkste, dat op grond van vorige bestaande verordeningen de benoeming van stadsvroedvrouw nog aan burg. en wethouders is opgedragen.

De heer DE SITTER wenscht, na de heldere uiteenzetting van zijn gevoelen door den vorigen spreker, alleen nog eene opmerking te maken ten aanzien van een punt, door den eersten spreker te berde gebragt, waarin hij wees op benoemingen door den raad geschied. Wat de benoeming van een' instituteur der vroedvrouwen betreft, het is bij het reglement niet beslist, wie die benoeming zal doen, zoodat volgens art. 145 der gemeentewet, de benoeming door den raad moet geschieden. Hij wijst voorts op het reglement van het brandwezen, volgens 'twelk burg. en weth. de benoeming en het ontslaan van de leden der burgervereeniging tot brandblussching hebben. Wilde men daarbij ook het beginsel van den heer SWAAGMAN volgen dan zoude er uit voortvloeijen, dat het ontslag uit die vereeniging door burg. en wethouders onwettig zoude zijn en de leden van den raad, die hun ontslag van burg. en weth. ontvangen hebben, als zoodanig onwettig in den raad zitting hebben.

De heer SWAAGMAN antwoordt hierop, dat volgens art. 179 lett. *o* de benoeming van brand- en wijkmeesters uitdrukkelijk aan burg. en wethouders wordt opgedragen, waarop de heer DE SITTER zegt, dat hij gesproken heeft van de burgervereeniging tot brandblussching, welke niet in de gemeentewet genoemd is.

De heer VAN HEIJNINGEN BOSCH spreekt tot motivering zijner stem zijn gevoelen uit, als overeenkomende met dat van den heer WICHERS, terwijl hij het echter in zoo verre met den heer SWAAGMAN eens is, dat de geest van de gemeentewet is, dat de benoeming door den raad, en dat het daarom wenschelijk is, de reglementen te herzien ten einde ze met den geest van de gemeentewet in overeenstemming te brengen. Zoolang echter die reglementen bestaan en niet uitdrukkelijk door de wet zijn afgeschaft, moeten zij worden gehandhaafd. Het is steeds het geval bij de invoering van eene nieuwe wetgeving, dat bij transitoire bepalingen de vroegere reglementen en verordeningen kracht van wet behouden, totdat ze door andere zijn vervangen. Voorts blijkt het genoegzaam uit art. 145 in verband met artt. 290 en 291 der gemeentewet, dat de verordening in kwestie, waarbij de benoeming aan burg. en weth. wordt opgedragen, nog bestaat.

De heer LOHMAN wijst, na al het aangevoerde alleen nog op de bepaling van art. 145, welke de geheele zaak regelt en alles beslist. Het bedoelt alle plaatselijke verordeningen in het algemeen, waarbij de benoeming aan anderen *is* opgedragen. Men heeft gedrukt op het woordje *de*, maar daaruit zal juist kunnen aangevoerd worden, dat niet de verordeningen die komen zullen, maar die reeds bestaan, bedoeld worden. Voorts toont spr. met een voorbeeld uit art. 151; en 153 der grondwet aan, dat de opvatting der woorden in den zin van den heer SWAAGMAN tot ongerijmde gevolgtrekkingen zoude leiden.

De heer V. HOUTEN kan door de plaatsing van het bepalend lidwoord *de*, niet anders zien, dan dat hiermede bedoeld worden de verordeningen, welke volgens deze wet worden gemaakt en van welke een weinig vroeger gesproken is.

De heer LOHMAN beantwoordt den vorigen spreker.

De heer OUDEMAN doet nog opmerken, dat de reglementen en verordeningen tot nog toe steeds beschouwd zijn geworden als van kracht te zijn, zooals blijkt uit het rapport der commissie nopens de vraag of de heer DE LA FAILLE instituteur kon zijn, welk rapport zich geheel grondde op het oude reglement en waarop toen door de vergadering geene tegenwerpingen zijn gemaakt.

Op voorstel van den voorzitter gaat men hierop tot de stemming over, en wordt het voorstel van den heer DE LA FAILLE met 12 tegen 2 stemmen verworpen. (*Voor: de heeren Swaagman en van Houten.*)

8). *Voorstel van burg. en weth.*, waarbij magtiging wordt gevraagd om, ter bekoming van de noodige ruimte voor de wekelijksche veemarkt aan het N. Kerkhof, de boomen aan de oost- en zuidzijde te mogen kappen en de gekapte boomen te verkoopen.

Na eene opmerking van den heer TRIP, wordt het voorstel goedgekeurd.

9) *Missive van den Commissaris des Konings in deze provincie*, van den 28sten l.l., houdende mededeeling van eene missive van den minister van binnenl. zaken van den 21sten, waarbij wordt te kennen gegeven, dat niet kan worden voldaan aan het verzoek van den raad dezer gemeente, *om de verlenging van het Stads-Kanaal van Ter Apel over het grondgebied van Hannover tot Haren aan de Eems, van rijkswege moge worden onderzocht*, daar het den minister gebleken is, dat de verbinding tusschen Koevorden en Meppen en die tusschen Almelo en Lingen niet voor het plan van Groningen behoeven onder te doen en de besturen dier gemeenten het onderzoek op eigen kosten instellen. — Voor notificatie aangenomen.

10) *Missive van den rentmeester der stads veenen en Ter Apel*, vroeger door den raad gemagtigd om de schade te constateren, veroorzaakt door den brand van den 9den Sept. l.l. in de Drouwender- en Gasselter-Nieuwveenen. Het is hem bij de opname gebleken, dat in het geheel 254½ dagwerk turf zijn verbrand.

Burg. en weth. stellen voor om, naar aanleiding van art. 8 van het bestaande convenant, van 254½ dagwerk turf afslag te verleenen en daarvan kennis te geven aan de hoofdcommissie van de Oostermoersche en Zuidérveldsche veenen. — Goedgekeurd.

11) *Rekest van den commissaris van het Winschoterveer*, namens 30 schuitevoerders op dat veer, verzoekende om vóór den 1sten November aanst. af, vijf minuten voor den laatsten klokslag van Martinitoren, geheel voor eigene rekening te mogen luiden.

Hiertegen geene bedenking zijnde, wordt besloten burg. en weth. te magtigen om aan adressant kennis te geven, dat aan zijn verzoek door den raad is voldaan.

Geene werkzaamheden verder voorhanden zijnde, wordt deze zitting, na voorlezing der korte notulen, opgeheven.

GRONINGEN, 1 November.

De gedenkdag der Kerkhervorming werd op gisteren in de Protestantsche kerken alhier feestelijk herdacht. In de kerken der Hervormde gemeente bedroeg de kollekte dien dag *f* 439—10.

— In den namiddag van Zaturdag l.l. is op de Zuiderwerf, bij den scheepsbouwmeester G. K. DE VRIES, met goed gevolg te water gelaten het kofschip *Karsina*, groot 50 roggelasten, kapit. J. H. WATERBORG, van Groningen.

— L.l. Vrijdag avond had in 't Concerthuis alhier de eerste gewone vergadering plaats van de vereeniging *Ons Genoegen*, ter beoefening van mondelinge voordragt van proza en poëzij uit de Nederduitsche letterkunde. Schoon nog pas opgerigt, telt deze vereeniging, die zich geheel in burgerlijken kring beweegt, reeds een vijftigtal leden, en 't laat zich aanzien, dat dat aantal nog aanmerkelijk zal vermeerderen. Deze eerste bijeenkomst werd o. a. geopend door den voorzitter, den heer H. ILPSEMA VINCKERS, met eene toepasselijke toespraak. De vereeniging bestaat uit gewone en uit werkende leden, en zij stelt zich, naar wij vernemen, voor, om behalve hare gewone, die om de 14 dagen worden gehouden, in den loop van dezen winter drie of vier buitengewone vergaderingen te houden.

— Heden is door het Provinciaal Geregtshof alhier in hooger beroep, met vernietiging van het vonnis van de arrondissements-regtbank, de geïntimeerde J. Z., winkelier te dezer stede, schuldig verklaard aan overtreding van art. 59 van de wet op het gemaal en diensvolgens veroordeeld tot betaling eener geldboete van *f* 90 of, bij wanbetaling, tot eene gevangenisstraf voor den tijd van 6 dagen, met verbeurdverklaring van het aangehaalde en veroordeeling van den geïntimeerde in de kosten. — Men verneemt dat genoemde J. Z. voornemens is zich tegen dit arrest in cassatie te voorzien.

— Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 148, bevat eene circulaire van Gedeputeerde Staten, d.d. 28sten October 1852, no. 7, aan de gemeentebesturen in deze provincie, nopens de vereischte toestemming der plaatselijke besturen, tot daarstelling of verandering der magazijnen of hoopen van beenderen en lompen.

Het Blad no. 150 bevat eene notificatie van Gedeputeerde Staten, d.d. 29sten October 1852, no. 29, houdende mededeeling van het ter goedkeuring aangeboden besluit van den raad der gemeente Uithuizermeeden, om binnen die gemeente eene najaarsmarkt op te rigten voor paarden, runderen, schapen en varkens, te houden op den tweeden Woensdag in de maand October ieder jaar.

— Bij Koninklijk besluit van den 26sten October l.l. zijn benoemd: tot surnumerairs der registratie en domeinen, de heeren mr. B. H. UPMEIJER en A. E. STHEEMAN, beide in de provincie Groningen woonachtig.

— Ter aanvulling van ons berigt nopens de belangrijke vergadering, die den 21sten dezer te *Zwolle* heeft plaats gehad, deelen wij thans nader (uit de *Z. Ct.*) de hoofdtrekken mede van het verslag, door den heer VAN ROIJEN bij die gelegenheid van den loop dezer zaak gegeven.

De heeren BALKEMA EN Co. en de heer EDWARDS, de laatste Engelsch spoorweg-agent, hebben zich in het begin dezes jaars tot z. ed. en den heer HOVIJ gewend, om eene onderneming te willen bevorderlijk zijn, waaraan men in Engeland groot belang hecht: het verkrijgen namelijk van eene verbeterde en versnelde communicatie tusschen Engeland en Noord- en Midden-Duitschland, door het aanleggen van spoorwegen van uit onze havens en van uit den Rijn-spoorweg naar die rigtingen:

1) van Harlingen over Leeuwarden en Groningen naar de Hannoversche grenzen; verder op Bremen en Hamburg.

2) van Utrecht over Amersfoort, Zwolle en Assen naar- en aansluitende aan bovengenoemde lijn.

Zij meenden, dat de gelden daartoe benoodigd, voor het grootste gedeelte in Engeland zouden gevonden worden, indien invloedrijke personen de zaak hier te lande, èn bij de regering èn bij de natie krachtig ondersteunden. Uit Hannover hadden zij belangstellende verzekeringen ontvangen; van Oldenburg hadden zij de concessie en uit Bremen de toezegging der concessie ontvangen. Te Berlijn en te Hamburg was men gunstig voor de zaak gestemd, en bekwame Engelsche ingenieurs zouden alles in loco opnemen. Na hoogstbevredigende inlichtingen te hebben bekomen, zoowel omtrent den voornoemden heer EDWARDS, als omtrent de aanzienlijke spoorwegmannen, die geld, invloed en ondervinding aan deze onderneming willen dienstbaar maken, en na de berekeningen en opgemaakte plans te hebben onderzocht, vermeende men dezerzijds niets te mogen verzuimen, om deze in de gevolgen voor Nederland zoo belangrijke zaak te helpen verwezenlijken. Met het oog echter op de behoeften van onderscheidene streken en plaatsen in ons vaderland, stelde men dezerzijds aan de ontwerpers voor, om eenen *derden* en *vierden* tak daar te stellen, waardoor het plan een schoon geheel zoude vormen, zes provinciën gebaat werden, en aan de onderneming zelve eene winstbelovende uitbreiding door het aandoen van de meeste nijvere plaatsen zoude worden geschonken. De *derde* tak zoude loopen van Zwolle over Raalte, Almelo en Enschede naar Reine; en de *vierde* tak van den Rijn-spoorweg bij Arnhem over Zutphen en Deventer tot Raalte, in verbinding met de aldaar voorgestelde lijn no. 3. De ondernemers erkenden het gewigt dezer uitbreiding en gingen tot het maken eener begrooting van kosten over, waarvan het resultaat was, dat tot de daarstelling der vier lijnen 26 millioen guldens zouden worden gevorderd.

Deze uitbreiding vindt in Engeland niet alleen bijval, doch de voorstanders der zaak, waaronder de voornaamste directeuren van spoorwegen langs de oostelijke havens van Engeland, en de directeuren van stoomboot-ondernemingen, varende op de Noord- en Oostzee, willen zelfs de voorgestelde spoorwegen ook in Hannover, Oldenburg tot Bremen en Britzenburg bij Hamburg in één geheel daarstellen. Men achtte het onder zulke gunstige omstandigheden dezerzijds van belang, zich in verbinding te stellen met de kamers van koophandel en met invloedrijke lieden uit de zes noordelijke provinciën, en de pogingen, daartoe aangewend, werden met een goeden uitslag bekroond, waarvan deze bijeenkomst het bewijs oplevert. De spreker gaf zijn vertrouwen te kennen, dat de regering, waar het een belang geldt van zes provinciën, hare medewerking stellig zal verleenen, en dat ook de Staten Generaal gunstig daarvoor zullen gezind zijn. Van de belangstelling der regering had men reeds de verzekering ontvangen.

Nadat aan den voorzitter dank was betuigd voor deze gewigtige mededeelingen, werd een adres van de heeren BALKEMA en Co. aan de regering tot het verkrijgen van concessie, of althans om prioriteit der concessie, na eenige wijzigingen goedgekeurd, en daarbij door het comité eene missive van aanbeveling aan de regering gevoegd. (Deze beide stukken zullen nader door den druk worden bekend gemaakt.)

Ten slotte heeft het comité de heeren VAN ROIJEN en HOVIJ tot vasten voorzitter en secretaris verkozen.

Betreffende de spoorweg-aangelegenheden in onze streken, kunnen wij nog vermelden, dat in de vergadering van den gemeente raad te Leeuwarden, op Donderdag den 28sten October, door den voorzitter o.a. werd medegedeeld, dat, ten gevolge van de onlangs plaats gehad hebbende samenkomst van personen, uit de noordelijke provinciën des rijks, te Zwolle, om omtrent het wenschelijke van het daarstellen van spoorwegen in die provinciën, in verbinding met de bestaande spoorweg-liniën in ons land en met het buitenland, te beraadslagen, en waarbij dat wenschelijke algemeen werd erkend, het thans niet overbodig mag worden geoordeeld, dat ook de daarbij belanghebbende steden hare adhaesie aan de verwezenlijking van dusdanig plan bij de hoogere regering te kennen geven; weshalve er eerstdaags een daartoe strekkend adres aan z. exc. den minister van binnenl. zaken, te Leeuwarden, ter teekening zal worden aangeboden; kunnende allezins op de medewerking der Engelsche ondernemers, o. a. van *Stephenson*, den vervaardiger der kokerbrug over de Mensi, enz., worden gerekend, wanneer de betrokkene buitenlandsche regeringen ook de noodige concessiën daartoe zouden willen verleenen; waaromtrent door die van Bremen en Oldenburg de toezegging reeds zoude zijn geschied.

— Daar de wethouder D. SCHILHORN VAN VEEN, te *Uithuizen*, als zoodanig bedankt heeft, is door den raad daarvoor in plaats gekozen J. ROWAAN, die deze betrekking heeft aangenomen.

— Wij vernemen, dat op heden Maandag te *Scheveningen*, op last en ten overstaan van heeren en agenten van Lloyds, zal worden verkocht het hol van het op zijne eerste reis herwaarts gestrande Engelsche stoomschip *Red Rover*, zoo als hetzelve benoorden Scheveningen is liggende.

☞ Als eene bijzonderheid wordt ons medegedeeld, dat voor omstreeks 14 dagen, door eenige kinderen, welke de koeijen weidden, in het *Lauderveen*, op omgehakte boekweitakkers in de nabijheid van *Ter Walslage*, gemeente *Vlagtwedde*, vier zilveren geldstukken zijn gevonden, blijkbaar van Romeinschen oorsprong. Twee dier geldstukken heeft de berigtgever dezes gezien. Beide zijn van elkander verschillend. De beeldtenissen op dezelve voorkomende zijn even duidelijk zigtbaar, als die op onze nieuwe munt. Het eene draagt de beeldtenis van den Romeinschen keizer TRAJANUS, die omstreeks 100 jaren na Christus geboorte leefde. Om de beeldtenis staan nog zeer duidelijk de woorden „TRAJANO AUG.;" aan de keerzijde ziet men eene zittende Minerva, in de eene hand eenen schepter houdende en in de andere een' adelaar. — De beeldtenis op de andere munt is niet minder fraai; maar het randschrift niet zoo duidelijk; slechts de woorden SAR. AUG. zijn daarop duidelijk te lezen. Hier ontbreekt waarschijnlijk de eerste lettergreep CAE van het eerste woord. Aan de andere zijde van dit stuk prijkt insgelijks eene Minerva. Op deze zijde staan duidelijk de woorden COS; — alsmede de cijfers VIII. Beide munten bevatten meerdere letters, voor den muntkenner hoogst waarschijnlijk niet moeijelijk te ontcijferen. Zij zijn van zilver en wel naar 't schijnt van de beste gehalte, en hebben omstreeks de grootte van 25-cents-stukken.

Waarschijnlijk hebben deze munten vele eeuwen onder het veen bedolven gelegen. De plaats in aanmerking nemende, waar zij zijn ontdekt, is deze vondst voor den oudheidkenner waarschijnlijk van veel belang.

Twee derzelve zijn thans in het bezit van E. J. SMITH te Veerste-Velthuis en de beide andere van W. A. HESSE te Ter-Walslage.

— Men schrijft ons uit *Veendam*, van den 30sten Oct.:

Heden morgen omstreeks te vier uur ontstond er brand in de behuizing toebehoorende aan H. B. WILMINK, in huur bewoond door den maudenmaker J. S. ENTING en den klompenmaker H. VAN DIJKEN, staande aan het Oosterdiep aldaar; ten gevolge waarvan die behuizing grootendeels eene prooi der vlammen is geworden, niettegenstaande alle mogelijke hulp, zoowel door de ingezetenen als door de welingerigte bluschmiddelen is toegebragt. De goederen van ENTING zijn grootendeels gered, terwijl die van V. DIJKEN, welke juist niet te huis was, meest alle door de vlammen zijn vernield.

Het huis, benevens de goederen van ENTING, waren voor brandschade verzekerd, doch de goederen van V. DIJKEN waren niet verwaarborgd.

De oorzaak van dezen brand is niet bekend.

— Uit eene advertentie in den *Nederlander* blijkt, dat reeds is „ontvangen voor de nieuw op te rigten *bijzondere school* der 1ste klasse te *Stads-Kanaal*, een bankbillet, groot *f* 100."

— In den namiddag van Donderdag l.l. vond men in de nabijheid van *Borger*, liggende aan den weg, een' man, welke slechts weinige teekenen van leven meer gaf.

Door direct aangebragte geneeskundige hulp, op last van den heer burgemeester aldaar, is het gelukt den ongelukkige, die aldaar waarschijnlijk door een toeval overvallen was geworden, weer tot zich zelven te brengen en is hij ter verdere verpleging in het huis der diakonie aldaar overgebragt. — Na onderzoek is gebleken, dat die persoon zou zijn zekere J. KUITER, behoorende onder de gemeente Anloo.

— Naar wij vernemen, hebben eenige ingezetenen van het eiland *Ameland*, aan wier hoofd zich de burgemeester bevindt, het plan gevormd, om een badhuis op dat eiland op te rigten, zoowel in het belang der lijdende menschheid, als om de stoffelijke welvaart der eilandbewoners te bevorderen.

Uitvaart der burgeresse „de Fransche republiek."

Ziet hier het berigt, dat bijna alle lieden te Parijs die zich met de staatkunde inlaten, hebben ontvangen, in eene zwarte lijst gesteendrukt en met de gebruikelijke lijksieraden: — *Zie boven onder Parijs.* — Wij laten hier den Franschen tekst volgen, die in het Nederduitsch nagenoeg op de bijgevoegde vertaling uitkomt:

Partisans de la République,
Grand raisonneurs en politique
Dônt je partage la douleur,
Venez assister en famille
Au grand convoi de votre fille
Morte en couches d'un Empereur.
L'indivisible citoyenne,
Qui ne devait jamais périr,
N'a pu supporter sans mourir
L'opération césarienne.
Mais vous ne perdrez presque rien,
O vous que cet accident touche,
Car si la mère est morte en couche,
L'enfant du moins se porte bien.

Gij, ijv'raars voor de Republiek,
Groot-redenaars in politiek,
Wier smart mijn droefheid evenaarde;
Komt, sluit u thans met de uwen aan;
Om met haar lijkstoet op te gaan,
Daar ze in de kraam bezweek, (toen zij een' Keizer baarde.
De Burgeres die nimmermeer
Bezwijken moest, leed al te zeer
Door deze Keizersnede.
Zij stierf; maar gij verliest niet veel,
Al is de droefheid thans uw deel,
Want is de moeder dood, het kind leeft weltevrede.

(Leids. Ct.)

Kerk- en Schoolnieuws.

Uit eene door den minister van financiën, voorloopig belast met het bestuur van het departement voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz., aangeboden nominatie tot vervulling van eene der beide predikantsplaatsen bij de Hervormde gemeente te IJsselstein (Utrecht), zijnde eene Koninkl. collatie, heeft Z. M. benoemd den heer *G. Steringa Kuijper, B.Hzn.*, pred. bij de Herv. gemeente te Someren, c. a.

— Ter vervulling der vacature, ontstaan door het emeritaat, aan den weleerw. zeer gel. heer *B. Stemberg* verleend, is den 26sten door den breeden kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Rotterdam geformeerd het volgend twaalftal van predikanten: Ds. *Berkhout*, te Monster; *Riehm*, te Vlaardingen; *Möltzer*, te Haarlem; *Niermeijer*, th. dr., te Wemeldinge; *Roldanus*, te Katwijk aan den Rijn; *Stricker*, th. dr., te Dordrecht; *Sluiter*, te Wijhe; *van Hasselt*, te Sneek; *Uden Masman*, te Meppel; *Diehl*, te Lichtenvoorde; *Hooykaas Herderschée*, te Nijmegen, en *Marissen van Loon*, te Hoogezand.

— Ter vervulling der vacature, die ontstaan zal door het vertrek van ds. *H. T. de Blaauw* naar Leiden, is door den breeden kerkeraad der Hervormde gemeente te Hoorn, het navolgend alphabetische twaalftal van predikanten geformeerd:

van Bell, th. dr. te Noordwijkerhout; *Berns*, te Spankeren, *Boon*, th. dr. te Medemblik, *Boonacker*, te Enkhuizen; *van Dijk*, te Zevenhuizen; *van Hasselt*, te Sneek; *van Hattem*, te Wilnis; *Jorissen*, te Uitwijk; *van Ketwich*, th. dr. te Schoonhoven; *Sluiter*, te Wijhe; *Tijdeman*, te Rozendaal; *Witteveen*, te Huizum. De laatste bij herstemming tegen *Roldanus*, te Katwijk, en *van Anrooy*, te Briels-Nieuwland.

APELDOORN, 26 October. Uit het vroeger gevormde zestal predikanten is gisteren tot tweeden predikant alhier beroepen ds. *de Graaf*, te Elden, bij Arnhem. Dit beroep is ter goedkeuring aan den Koning opgezonden.

KAMPEN, 30 October. Den 27sten October heeft de breede kerkeraad, ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van ds. *N. S. Hoek*, het navolgende twaalftal van predikanten opgemaakt, alphabetisch gesteld: DD. *Douwes*, te Leens, *van Duiven*, te Vledder, *Hallo*, te Naarden; *Heerspink*, te Gieten; *Jungius*, te Rijswijk; *van Loon*, te Hoogezand; *Pareau*, te Assen; *Roldanus*, te Katwijk aan den Rijn; *Sannes*, te Oude Pekela; *Sluiter*, te Wijhe; *Steenberg*, te Dirksland; *Coolhaas v. d. Woude*, te Nieuw-Beerta.

— De groote kerkeraad der Remonstrantsche Gereformeerde gemeente te Rotterdam, overgaande om in de vacature te voorzien, ontstaan door het emeritaat aan ds. *J. Bonga* verleend, heeft daartoe eene nominatie gevormd van de weleerw. zeer gel. heeren dr. *Heemskerk*, te Amsterdam; *van der Pot*, te Leiden; en *Maronier*, te Zevenhuizen.

HAREN, 31 October. Heden werd de nieuwe kerk voor de Christelijke Afgesch. Gereformeerde gemeente alhier, aan hare bestemming toegewijd door den weleerw. z. gel. heer T. F. DE HAAN, hoofdleeraar te Groningen, welke bij deze gelegenheid eene leerrede hield over Matth. 18: 20.

— Bij besluit van den 22sten September heeft Z. M. eervol emeritaat en pensioen verleend aan den heer *H. Hering*, predikant bij de Evangelisch-Luthersche gemeente te Middelburg, ingaande den 1sten Januarij 1853.

APPINGEDAM, 30 October. Heden had alhier het vergelijkend examen voor de onderwijzers-betrekking te Solwerd plaats. Van de 31 personen, die zich daartoe hadden aangegeven, hebben 25 aan het examen deel genomen en van deze het meest uitgemunt: *Pettinga*, van Appingedam; *Gelling*, van Onstwedde; *Dikboom*, van Schildwolde; *Venema*, van Sappemeer; *van Hage*, van Smilde, en *Havinga*, van Delfzijl. Uit deze zes is *Pettinga* tot onderwijzer voor genoemde betrekking verkozen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.